Ազգ
Azg
armenian daily
17 ՅՈՒՆԻՍ 2004 ՇԱԲԱԹ 5 (2930)

Հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնախմբի հանդիպումը Լոնդոնում

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Երկարատեւ դադարից հետո մեծ աղմուկ բարձրացրած հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնախումբը (ՀԹՀՀ) կրկին հանդիպեց այս շաբաթ, Մեծ Բրիտանիայի մայրաքաղաքում։ Այս մասին տեղյակ է պահել հանձնաժողովի՝ ՀԹՀՀ-ի անդամներից մեկը՝ չցանկանալով հրապարակել իր անունը։

ՀԹՀՀ-ի անդամների հանդիպումը տեւել է 3 օր։ Հայաստանի եւ Թուրքիայի նախկին դիվանագետներից եւ փորձագետներից կազմված այս հանձնախմբի նիստերը գումարվել են Մեծ Բրիտանիայի պաշտպանության նախարարության հետ սերտ կապեր ունեցող մասնավոր հետազոտական մի կենտրոնում։

ՀԹՀՀ-ի այս վերջին՝ լոնդոնյան նիստում, կրկին նախագահել են ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի խորհրդական Դեւիդ Ֆիլիպսը եւ ամերիկացի նախկին դիվանագետ Ջոզեֆ Մոնտեւիլը։

Հանդիպումից հետո որեւէ արդյունքի կամ նախաձեռնության մասին չի հայտարարվել։ Հայտնի է դարձել, որ ՀԹՀՀ-ի անդամները պայմանավորվել են առայժմ որեւէ արդյունքի մասին տեղեկատվություն չհրապարակել։

Բաքուն չի հանդուրժում հայ զինվորականի ներկայությունը Ադրբեջանում

Հայ զինվորականներն անմկուն են եւ կփորձեն սեպտեմբերին հասնել Բաքու

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«Վերջին երկու տարիներին Ադրբեջանի իշխանությունները ողեգրել են ՆԱՏՕ-ի ուշադրությունը ԼՂ հարցի վրա հրավիրելու քաղաքականություն եւ ՆԱՏՕ-ի շրջանակներում բոլոր ամբիոններն օգտագործում են Հայաստանի նկատմամբ կեղծ ու վարկաբեկիչ մեղադրանքներ ներկայացնելու համար», հայտարարեց Երեւանում երեկ կայացած մամլո ասուլիսում ՀՀ ՊՆ արտաքին կապերի պատասխանատու, գեներալ-մայոր Միխայել Մելքոնյանը։

Բաքվի իշխանությունները, նշեց Մելքոնյանը, ամեն ինչ արեցին, որպեսզի հայկական զինվորական պատվիրակությունը չհասնի Ադրբեջանի մայրաքաղաք, որտեղ հունվարի 13-15-ն անցկացվում էր ՆԱՏՕ-ի «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» «Համատեղ լավագույն ջանք-2004» զորավարժության նախնական պլանավորման կոնֆերանսը։

2001 թ. հայ սպաները Բաքվում մասնակցել են «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի շրջանակներում անցկացվող համակարգչային զորավարժության պլանավորման կոնֆերանսին, եւ, ինչպես նշեց Մելքոնյանը, «այն ժամանակ մեր սպաների մասնակցությունն անցավ անաղմուկ»։

«Ադրբեջանի իշխանությունները հետեւողականորեն պաշտոնական բոլոր մակարդակներում մերժում են Անդրկովկասի երկրների միջեւ տարածաշրջանային համագործակցության ծավալման ՆԱՏՕ-ի նախաձեռնությունները՝ Հայաստանի հետ ցանկացած բնույթի համագործակցությունը համարելով անընդունելի, մինչդեռ Հայաստանը կողմնակից է տարածաշրջանային համագործակցությամբ երկխոսության հաստատման եւ հակասությունների մեղմացման քաղաքականությանը», ասաց գեներալ-մայորը։

PHOTOLURE

Տես ➧ էջ 2

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Դեսպան Օրդուեյը Նյու Յորքում կոչ է անում ներդրում կատարել Հայաստանում

Սփյուռքը պետք է ներդրումներ կատարի Հայաստանում։ Այս կոչը երկուշաբթի օրը Նյու Յորքում արել է Հայաստանում Մ. Նահանգների դեսպան Ջոն Օրդուեյը, Հայ եկեղեցու Արեւելյան թեմի առաջնորդարանում շուրջ 200 հայերի հետ կազմակերպված հանդիպման ընթացքում։

Նյու Յորքը 3 հանգրվաններից մեկն էր ամերիկացի դեսպանի ներկա շրջայցի, որի նպատակն է խաչալերել սփյուռքահայերին բազմապատկելու իրենց բիզնես ներդրումները Հայաստանում, «Ազգին» տեղեկացնում է Արեւելյան թեմի առաջնորդարանի մամլո քարտուղարությունը։ Հանդիպման ընթացքում դեսպանը խոսել է Հայաստանում ՀՆԱ-ի աճի, բիզնեսային միջավայրի բարելավման մասին։ Նա զանգատվել է միայն այն բանից, որ հայկական բանկերը մանր բիզնեսին վարկեր տալիս մեծ երաշխիքներ եւ տոկոսադրույքներ են առաջադրում։ Հենց դրա համար էլ, ըստ Ջ. Օրդուեյի, անհրաժեշտ է սփյուռքահայերի ներգրավումը հայաստանյան տնտեսության մեջ։

Դեսպանին ընկերակցողների մեջ են եղել Բոստոնից՝ Երեւանի «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցի վերակառուցման պատասխանատուները, որոնք խոսել են Հայաստանում իրենց անձնական փորձառության մասին։

Հանդիպման ավարտին ի պատիվ դեսպանի ճաշկերույթ է տվել Արեւելյան թեմի առաջնորդ Խաժակ արք. Պարսամյանը։

ԱԲՊԼԻԿ

Նախարարն ու նրա 40 խորհրդականները

Արդեն մի քանի օր է, ինչ մեր միակ կին նախարար Թամար Պողոսյանը ոչ ուտում, ոչ խմում ու ոչ էլ քնում է։ Աչքը ջուր կտրած սպասում է իր պահապան հրեշտակին, որն այս օրերին պաշտոնական այցով գտնվում է Ֆրանսիայում։

Ասում են տկն Պողոսյանին հաշված օրեր են մնացել վայելելու իր քնքեղ նախարարանոցը, ուր իրեն զգում էր ինչպես տանը՝ լողանում էր, գլուխը սրբիչով փաթաթում ու բազմոցին թիկնած հեռուստացույց դիտում... Իսկ երբ տիկինն իմացավ, որ իր ամենասիրելի եւ ամենավստահելի տեղակալին ազատեցին աշխատանքից, ընկավ ցայտնոտի մեջ ու սկսեց զանգել վերեւներ։ Այնտեղից էլ եղավ չոր ու դաժան պատասխան... «Դու ես նախարարը, դու էլ պետք է պատասխան տաս»։

Եվ մեր տիկինն ընկավ մտատանջանքի մեջ, թե նախագահին ինչպես պիտի ներկայացնի մշակութային ժառանգության հիմնահարցերը, երբ երբեք ոչ մեկից ոչ մի ժառանգություն չի ստացել իր կյանքում եւ ոչինչ չունի։ Մինչդեռ նրա հավատարիմ տեղակալը նախ՝ իր անուն-ազգանունը գայթակղած ջնջում է նախարարության ցուցատախտակից ու հետո էլ բարձրաձայն հորդորում. «Ես դեռ կվերադառնամ, այս անգամ ուրիշ կարգավիճակով...»։ Իսկ թե կօգնի՞ նրան զույնն ու մաշկը փոխել նախարարություն վերադառնալու համար, պարզ կդառնա երբ նախարարի պորտֆելը կտրվի ՍԱԿ-ի (չշփոթել Կոֆի Անանի գլխավորած կազմակերպության հետ) ներկայացրած թեկնածուին։

Որքան էլ տկն Պողոսյանը ջանում է ծաղիկներով դիմավորել նոր տեղակալին, սակայն չի մոռանում նոր ջանքեր թափել իր աթոռից կառչած մնալու համար։ Պահապան հրեշտակը կկարողանա՞ փրկել նրան...

ՄՄՇ

Հ.Գ. Շուտով տկն Պողոսյանի վիճակում կհայտնվի քաղաքի գլխավոր ճարտարապետ Նարեկ Սարգսյանը, որն անխնա մեր քաղաքի դեմքն ու գեղեցկությունը հավասարեցրեց իրեն, ծեւեց ու չափեց իր չափսերով, հասցրեց փչացնել մարսողությունը։ Իհարկե, նա մենակ չէր կարող մարսել յուղալի պատառները, ո՞վ նրան թույլ կտար առանց վերեւից «դաբրո» ստանալու մենակ սեղան նստել։

Երկրաշարժ Հայաստանում, էպիկենտրոնը՝ Տաշիրից 11 կմ հյուսիս-արեւմուտք

Երեկ կեսօրից հետո՝ ժամը 15.21-ին Սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայության 9 դիտակայաններում գրանցվել է 4-5 բալ ուժգնությամբ երկրաշարժ։ Ցնցումները տարբեր ուժգնությամբ զգացվել են Վանաձորում, Գյումրիում, Ստեփանավանում, Սպիտակում, Շիրակամուտ գյուղում։ Ինչպես տեղեկացանք գործակալության հասարակության հետ կապերի բաժնի վարիչ Համլետ Բիշարյանից, էպիկենտրոնը եղել է Տաշիրից 11 կմ հյուսիս-արեւմուտք։ Ավերածություններ եւ վնասներ չեն եղել։

Այս ցնցումներն, ամենայն հավանականությամբ, պետք է դիտարկել իբրեւ Իրանի երկրաշարժի արձագանքներ։ Մասնագետների համոզմամբ, երկրակեղեւի մեծ ցնցումներից հետո գոնե 1 տարի դրանք շարունակվում են նույն տարածաշրջանում՝ մինչեւ կուտակված էներգիայի վերջնական լիցքաթափումը։

Կ. Դ.

Քանի դեռ հնարավոր է վերակենդանացնել անտառը

Շվեդները եւ անտառափրկիչ ծրագիր են առաջարկում

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Վերջին տասնամյակում ամեն տարի Հայաստանում իրականացվել են 70 հազար խմ-ի ծառահատումներ։ 90-ական թթ. սկզբին «Շվեդ» ծրագիրը դրանց ծավալը հասցրեց 150-180 հազար խմ-ի։ Եվ այս ամենն օրինական ճանապարհով՝ իբրեւ վառելափայտ ու շինափայտ օգտագործելու համար։ Եթե այս ամենին ավելացնենք նաեւ փայտի առք ու վաճառքի ստվերային բիզնեսը, երբ հսկայական անտառանյութ է արտահանվել, ապա այս կարճ ժամանակահատվածում հայոց անտառներում կատարված ավերածության սահմանները դժվար չէ պատկերացնել։ Ի դեպ, բնապահպանության նախարարության Անտառային գիտափորձարարական կենտրոնի տնօրեն Անդրանիկ Ղուլիջանյանի տեղեկացմամբ, այսօր Իտալիա մեծաքանակ անտառանյութ է դուրս բերվում նաեւ Արցախի անտառներից։ Թե իրականում ինչպիսին են կորուստի չափերը,

անտառագետներից ոչ ոք տեղյակ չէ։ Անտառային վերջին գույքագրումը եղել է 1999 թ.։ Այդ տարվա եւ վերջին տվյալներով Հայաստանի անտառային ֆոնդը կազմել է 459 հազար հա, անտառապատվածության ցուցանիշը՝ 11,2 տոկոս։ Իսկ թե այսօր դա ինչպիսին է, որքանով է նվազել, այս առիթով որեւէ կարգի հետազոտություն ու աշխատանք չի իրականացվել։

Տես ➧ էջ 3

Օրենքի առջեւ բոլորն են հավասար

Երեկ կառավարության ընդունելությունների տանը հրավիրված շնորհանդես-սեմինարով իր աշխատանքները սկսեց ՀՀ կառավարության 2003 թ. նոյեմբերի 6-ին, թիվ 1522 որոշմամբ հաստատված եւ ՀՀ նախագահի կողմից 2003 թ. դեկտեմբերի 1-ին վավերացված «ՀՀ հակակոռուպցիոն ռազմավարության եւ դրա իրականացման միջոցառումների ծրագիրը»: Մշակմանը մասնակցել են մեծ թվով մարդիկ՝ պետական պաշտոնյաներ, տեղական եւ միջազգային փորձագետներ, քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչներ: Վարչապետի որոշմամբ ստեղծված համակարգող հանձնաժողովը մի քանի փուլերով կատարել է ծավալուն աշխատանքներ, որոնք արժանացել են միջազգային կազմակերպությունների հավանությանը, եւ Համաշխարհային բանկի տրամադրած դրամաշնորհի շրջանակներում ամբողջացել ու գործողության մեջ է դրվել ՀՀ հակակոռուպցիոն ռազմավարությունը:

Սեմինար-շնորհանդեսին մասնակցում էին ԵԱՀԿ-ի, ՀԲ-ի, ՀԿ-ների, միջազգային մի շարք այլ կազմակերպությունների, Հայաստանում ներկայացված դիվանագիտական ներկայացուցչությունների, կառավարության բոլոր օղակների ղեկավարներ, փորձագետներ եւ լրագրողներ: Բացման խոսքով հանդես եկավ ՀՀ կառավարության աշխատակազմի ղեկավար-նախարար Մանուկ Թոփուզյանը, ողջույնի խոսքով՝ ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը: Վերջինս, կարեւորելով փաստաթղթի ստեղծումը, դա միայն սկիզբ հայտարարեց, իսկ հիմնական ծանր ու դժվարին աշխատանքը համարեց բոլորիս պատրաստակամությունը՝ պայքար կոռուպցիայի դեմ, ամեն օր, ամեն րոպե: «Մեզ համար անչափ կարեւոր է հասարակության ու ԶԼՄ-ների անհանդուրժողական վերաբերմունքն այդ չարիքի նկատմամբ: Ի վերջո, մեր խնդիրը պետք է լինի կոռուպցիան ծնող եւ դրա տարածումը խթանող պատճառների ու պայմանների վերացումը, պետության մեջ օրենքի գերակայությունը, օրենքի առջեւ բոլորի հավասարության եւ պատժի անխուսափելիության սկզբունքի կիրառումը...», նշեց պրն Մարգարյանը:

Եղան նաեւ ուշագրավ ու հետաքրքրական բազմաթիվ ելույթներ ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի, ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախագահ Հենրիկ Դանիելյանի, ՀՀ գլխավոր դատախազ Արամ Թամազյանի, ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանի, միջազգային կազմակերպությունների ղեկավարների:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՀՀ վարչատարածքային ներկայիս բաժանումը խոչընդոտում է տեղական ինքնակառավարման ծավալմանն ու զարգացմանը

Ըստ մասնագետների, խնդրի լուծումն օպտիմալացումն է

Պատմական, աշխարհագրական, սոցիալ-տնտեսական եւ այլ գործոնների ազդեցությունը կրող վարչատարածքային բաժանումը յուրաքանչյուր պետության հանրային կառավարման, նաեւ տեղական ինքնակառավարման համակարգի հիմքն է: Մեր երկրի այդ հիմքը ձեւավորվել եւ գտնվում է ամրապնդման փուլում: ՀՀ վարչատարածքային բաժանման ՀՀ օրենքի համաձայն հանրապետության տարածքը բաժանվել է 10 մարզերի եւ մարզի կարգավիճակ ունեցող Երեւան քաղաքի ու 930 համայնքների: Գործում է երկաստիճան կառավարման համակարգ՝ պետական կառավարում եւ տեղական ինքնակառավարում: Վարչատարածքային նման բաժանման 7 տարվա փորձը, դրական արդյունքներ արձանագրելով հանդերձ, ի հայտ է բերել եւ բացասական կողմեր (մեծ թվով փոքր, թույլ համայնքներ, տեղական ինքնակառավարման միաստիճան համակարգի ստեղծում եւ այլն), որոնք խոչընդոտում են տեղական ինքնակառավարման ծավալմանն ու զարգացմանը:

Մասնագետներն առաջարկում են միջազգային փորձագետների հավանությանն արժանացած «ՀՀ վարչատարածքային բաժանման օպտիմալացումը եւ տեղական ինքնակառավարման զարգացումը» փաստաթուղթը, որում պետական եւ տարածքային կառավարման արդյունավետության բարձրացումն ապահովելու համար առաջարկվում է խոշորացնել մարզերն ու համայնքները, առանձնացնել օրենքով իրենց վերապահված լիազորություններն ինքնուրույն իրականացնելու ունակ համայնքները, փոքր համայնքներում ստեղծել նաեւ միջհամայնքային միավորում, Երեւանում լիազորությունների միասնական իրականացման նպատակով օրենքով ձեւավորել Երեւանի քաղաքային համայնքների միավորում:

ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի եւ ՀԲ-ի ինստիտուտի նախաձեռնած Հարավային Կովկասի՝ մասնավորապես Հայաստանի, Ադրբեջանի, Վրաստանի 10-ական ներկայացուցիչներից կազմված թիմերի տեղական ինքնակառավարման համակարգի զարգացման վերաբերյալ կազմած նյութերի քննարկման եւ տարածման ծրագրի մաս կազմող «ՀՀ վարչատարածքային բաժանման օպտիմալացումը եւ տեղական ինքնակառավարման զարգացումը» թեմայով այսօր կայանալիք կոնֆերանսում քննարկման է ներկայացվելու համանուն փաստաթուղթը, որի տպագիր 500 օրինակը բաժանվելու է շահագրգիռ կազմակերպություններին եւ տեղական ինքնակառավարման ոլորտով հետաքրքրվողներին: Իսկ նշված կոնֆերանսին մասնակցելու են ԱԺ-ի, կառավարության, ՀՀ նախագահին կից տեղական ինքնակառավարման հանձնաժողովի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ՀԿ-ների ներկայացուցիչներ, միջազգային կազմակերպություններ եւ փորձագետներ:

ՆՈՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հայոց ցեղասպանությունը Մ. Նահանգներում կդասավանդվի ինտերնետային նոր սայթով

Հայոց ցեղասպանության պատմությունը մատչելի դարձնելու նպատակով Հայ դատի Սան Ֆրանցիսկոյի հանձնախումբը «Հանդուրժողականություն կրթության միջոցով» ծրագրի շրջանակներում ստեղծել է նոր ինտերնետային սայթ՝ www.TechGenocide.org՝ անգլախոս ուսուցիչների համար: Սայթում զետեղված նյութերը նրանք կօգտագործեն դասավանդման ընթացքում՝ Հայոց ցեղասպանության պատմությունն աշակերտներին ներկայացնելիս: Հայոց ցեղասպանությունն արդեն իսկ դասավանդվում է Կալիֆոռնիայի, Մասաչուսեթսի, Նյու Ջերսիի, Նյու Յորքի դպրոցներում, որտեղ աշակերտները մեծ հետաքրքրություն են ցուցաբերում այդ առարկայի նկատմամբ: Հենց այդ հանգամանքը հաշվի առնելով էլ ստեղծվել է այս ինտերնետային սայթը: Սայթի ամենակարեւոր մասերից մեկը Ցեղասպանությունից փրկվածների վերաբերյալ բաժինն է՝ նրանց լուսանկարներով, ինչպես նաեւ 5 րոպե տեւողությամբ «Հայոց ցեղասպանությունը» տեսաֆիլմը եւ այլն: Սայթում ներկայացված են նաեւ այլ ժողովուրդների ցեղասպանությունների համառոտ պատմությունը եւ դրանց տարբերություններն ու առանձնահատուկ գծերը:

Հայ գրողները կունենան իրենց ինտերնետային սայթը

Հայաստանի գրողների միությունը շուտով կստեղծի իր ինտերնետային սայթը, որտեղ կզետեղվեն միության բոլոր անդամների կենսագրությունները, ինչպես նաեւ նրանց որոշ գրքերի թարգմանությունները: Գրողների միությունը նպատակ ունի հայ ժամանակակից գրականությունն այս տարի ներկայացնելու համաշխարհային շուկայում: Եվ հենց այդ նպատակով էլ հայ գրողների որոշ գրքեր կթարգմանվեն ռուսերեն եւ իտալերեն, իսկ որոշ գրքեր էլ՝ գերմաներեն եւ անգլերեն: Հայկական զարգացման ընդհանուր միության աջակցությամբ առաջիկայում կհրատարակվի հայկական պոեզիայի, արձակի եւ դրամատուրգիայի լավագույն նմուշներն ամբողջացնող եռհատորյակ: Ռ. Պ.

Բարեգործական նոր ձեռնարկում

ԱՄՆ Սան Ֆրանցիսկո քաղաքում գործող «Ղարաբաղի երեխաներ» հիմնադրամի նախագահ Միհայել Հովհաննիսյանն առաջին անգամ չէ, որ բարեգործական առաքելություն է կատարում Արցախ: Անցյալ տարի ԼՂՀ դպրոցներին տրամադրված համակարգիչների ստվար քանակն ավելացավ օրերս Արցախ բերված համակարգիչների նոր խմբաքանակով: Արդեն հունվարի վերջին Ղարաբաղի բոլոր դպրոցները պետք է ապահովված լինեն համակարգիչներով, որով էլ կավարտվի հիմնադրամի՝ այս ուղղությամբ իրականացվող ծրագիրը: Հանրապետության հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում տեղաբաշխված համակարգիչների քանակն, այսպիսով, կհասնի 800-ի:

Կազմակերպության առաքելությունը, սակայն, դրանով չի ավարտվելու: Ըստ հիմնադրամի նախագահ Միհայել Հովհաննիսյանի, հաջորդ ծրագիրը ներառում է ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացների կազմակերպումը, որը կիրականացվի այս տարի:

Նոր տարվանից բարեգործական այս հիմնարկը վերանվանվել է «Հայաստանի համակարգչային զարգացման հիմնադրամ», ինչը նշանակում է գործունեության սահմանների ընդլայնում: Ինչպես «Ազգի» թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ նշեց Մ. Հովհաննիսյանը, 2004 թ. համակարգչային տեխնիկայով կապահովվեն նաեւ Ջավախքի, Զանգեզուրի ու ՀՀ մի քանի այլ շրջանների դպրոցները:

Հիմնադրամի նախագահը միաժամանակ մտահոգություն հայտնեց, որ ոչ բոլոր կրթօջախներում են համակարգիչներն օգտագործվում նպատակային, որի պատճառը, թերեւս, դպրոցներում համապատասխան մասնագետների պակասն է: Ուսուցիչների վերապատրաստման դասընթացների ավարտից հետո այս թերացումը երեւի կվերացվի: Իսկ առհասարակ, Մ. Հովհաննիսյանը ոգեւորված է արցախցի դպրոցականների ընդունակություններով, որոնց նա ականատես է եղել որոշ մասնավոր այցելությունների ընթացքում:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Դժգոհում են վարորդները

Երեկոյան ժամերին մայրաքաղաքի բոլոր փողոցներով ընթացող մեքենաներն օգտագործում են հեռահար լույսեր, որոնց ուժգնությունը կուրացնում է անցորդներին, շփոթության մեջ գցում եւ վթարների պատճառ դառնում: Թեպետ պետավտոտեսչության կողմից հեռահար լույսերի անտեղի օգտագործման համար տուգանք է նախատեսված, սակայն գրեթե բոլոր վարորդները շրջանցում են կանոնները:

Կան նաեւ որոշ գործարարներ ու խանութպաններ, որոնք իրենց «տարածքները» լուսավորելու, անվտանգությունն ապահովելու եւ այլ նպատակներով չափազանց մեծ լուսարձակներ են տեղադրում ու, առանց հաշվի առնելու լույսի արտացոլման ուղղությունը, կուրացնում են վարորդներին: Այդպիսի վտանգավոր լույսեր են տեղադրված Նոր Նորք համայնքի Գայի պողոտայում գտնվող «Զրաշխարհ» տարածքում: Երկու շլացնող լուսարձակները գտնվում են իրարից մոտ 30 մ հեռավորության վրա, Չեյրուն թաղամասից եւ քաղաքից բարձրացող երկու ճանապարհների համարյա հատման վայրում, դեպի վեր ընթացող ճանապարհի հատվածում: Հարկ ենք համարում համապատասխան անձանց զգուշացնել՝ կամ շեղել լույսի ուղղությունը, կամ էլ հանել այդ լուսարձակները՝ վթարներից խուսափելու համար:

Ա. Ա.

Բաքուն չի հանդուրժում հայ զինվորականի ներկայությունը Ադրբեջանում

Սկիզբը էջ 1

Մուրադ Իսախանյանը, որը գլխավորում էր Հայաստանի պատվիրակությունը, ասաց, որ ՆԱՏՕ-ի խորհրդով են մեկնել Թբիլիսի՝ Ադրբեջանի դեսպանատանը մուտքի արտոնագիր ստանալու համար: Ըստ գնդապետի՝ Բաքու մեկնելու համար ընտրվել էր Ստամբուլի ճանապարհը, քանի որ «օդանավի տոմսերը գնել է ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանության ռազմական կցորդի գրասենյակը», ու քանի որ գումարը դեսպանությունն է տրամադրում, նա էլ ընտրել է Բաքու հասնելու ճանապարհը:

Գնդապետ Իսախանյանը մեկ առ մեկ ցույց տվեց փաստաթղթեր, ըստ որոնց հայկական կողմը հետեւել է ՆԱՏՕ-ի խորհուրդներին, սակայն Բաքուն խոչընդոտել է երեք հայ սպաների մուտքն Ադրբեջան, եւ Հայաստանը չի մասնակցել կոնֆերանսին:

«Թբիլիսիում Ադրբեջանի հյուպատոսի կողմից մուտքի արտոնագրեր չտրամադրելուց հետո որոշվեց մեկնել առանց արտոնագրերի եւ փորձել դրանք ստանալ օդանավակայանում: Տեսնելով մեր վճռականությունը, Բաքուն լրացուցիչ քայլեր ձեռնարկեց եւ օգտվելով հանգամանքից, որ մեր պատվիրակությունը մեկնում էր Ստամբուլով՝ Ադրբեջանի հյուպատոսի միջնորդությամբ թուրքական ծառայություններն արգելեցին հայ սպաներին բարձրանալ օդանավ», ասաց գեներալ-մայոր Մելքոնյանը:

Մելքոնյանի ասելով, ՆԱՏՕ-ի ղեկավարությունն Ադրբեջանի հանդեպ որոշակի վերաբերմունք արտահայտել է՝ բացասական իմաստով, սակայն պաշտոնական հայտարարություն չի արել: Թուրքիան, որի ներկայացուցիչն էր ղեկավարում Բաքվի նիստը, եւս գտնում է, որ Ադրբեջանը սխալ քայլ է կատարել, ասաց գեներալ-մայորը:

Ի դեպ, արդեն ադրբեջանական մամուլում հայտնվում են հոդվածներ, որոնցում քննադատվում են Բաքվի՝ հայ սպաների մուտքն Ադրբեջան խոչընդոտելու քայլերը: Մյուս կողմից, պաշտոնական Բաքուն փորձում է մեղքը բարդել Հայաստանի վրա, ինչը, դատելով արտգործնախարար Վիլայաթ Գուլիեւի հայտարարություններից, այնքան էլ լավ չի ստացվում:

Այսպես, հունվարի 9-ին Գուլիեւը հայտարարեց, որ եթե ադրբեջանական կողմը չընդունի հայկական պատվիրակությանը, ապա այդ քայլը կարող է Ադրբեջան-ՆԱՏՕ երկկողմ հարաբերություններին վնաս հասցնել:

Երկու օր անց Գուլիեւն ասաց, թե հայ սպաները «Բինա» օդանավակայանում մուտքի արտոնագրեր չեն ստանա, քանի որ Հայաստանն Ադրբեջանին որպես պետություն չի ճանաչում:

Հունվարի 14-ին, երբ պաշտոնական Երեւանը դատապարտեց Բաքվի արարքը, Գուլիեւը պատասխան հայտարարության մեջ հիշեցրեց, որ «Հայաստանն ագրեսիայի է ենթարկել Ադրբեջանը», «երկու պետությունների միջեւ բացակայում են միջպետական հարաբերությունները», «բացակայում է միջպետական-իրավական հենք, ինչը թույլ կտար Ադրբեջանի տարածքում զորավարժություններին Հայաստանի մասնակցությունը», հետեւաբար «Ադրբեջանն իրավունք ունի մերժելու Հայաստանին՝ երկրի տարածքում ռազմական բնույթի միջոցառումներին մասնակցելու»:

Գեներալ-մայոր Մելքոնյանը համոզմունք հայտնեց, որ միջադեպն անարձագանք չի մնա եւ կքննարկվի ՆԱՏՕ-ի համապատասխան կառույցների կողմից, քանի որ առնչվում է ՆԱՏՕ-ի քաղաքականության սկզբունքներին եւ հեղինակությանը:

2004 թ. սեպտեմբերին Ադրբեջանում կանցկացվեն «Համատեղ լավագույն ջանք» զորավարժությունները, եւ հայ զինվորականները կփորձեն հասնել Բաքու:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ /հեռ. 529221
Լրագրողների սենյակ
/հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայություն
/հեռ. 582483
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ, առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության, խստիվ արգելվում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի:
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN /phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Որ 50 դրամանոց երթուղայիններ այլեւս չկան, երեկ տեղեկացանք Երեւանի քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչությունից: Մայրաքաղաքում գործում են 118 միկրոավտոբուսային երթուղիներ, որոնցից 25-ը փոխադրումներն իրականացնում էին 50, իսկ մնացածը՝ 100 դրամով: Փաստորեն այսօր բոլոր երթուղիներում փոխադրումներն իրականացվում են 100 դրամով:

մեծական վտանգ էր, որը փոխադրման արժեքի բարձրացումից հետո որոշակիորեն կնվազի:

Հաջորդը հասարակական տրանսպորտի մյուս տեսակների նկատմամբ 50 դրամանոց երթուղայինների առաջացրած անազնիվ մրցակցությունն էր: Վերջիններս տրամվայների, տրոլեյբուսների եւ ավտոբուսների երթուղիներով զուգահեռ երթեւեկելով, նրանց փոխադրման արժեքին (40 դրամ) գրեթե հավասար գնով փոխադրանի որ դա արվում էր սահմանվածից ավելի ուղեւորներ փոխադրելու անհիայտ հաշվարկով: Դրան հակադրվելու որեւէ փորձ իշխանության համապատասխան մարմինները ի զորու չէին եւ չփորձեցին էլ ձեռնարկել: Նույնը տեղի ունեցավ նաեւ այն ժամանակ, երբ այդ երթուղայինների փոխադրման արժեքը դարձավ 100 դրամ:

Երբ առանձին երթուղիներ, հայտնի վթարից եւ մարդկային զոհերից

50 դրամանոց երթուղայիններ այլեւս չկան

Երեւանի քաղաքապետարանը հերթական անգամ դրսեւորեց իր անզորությունը

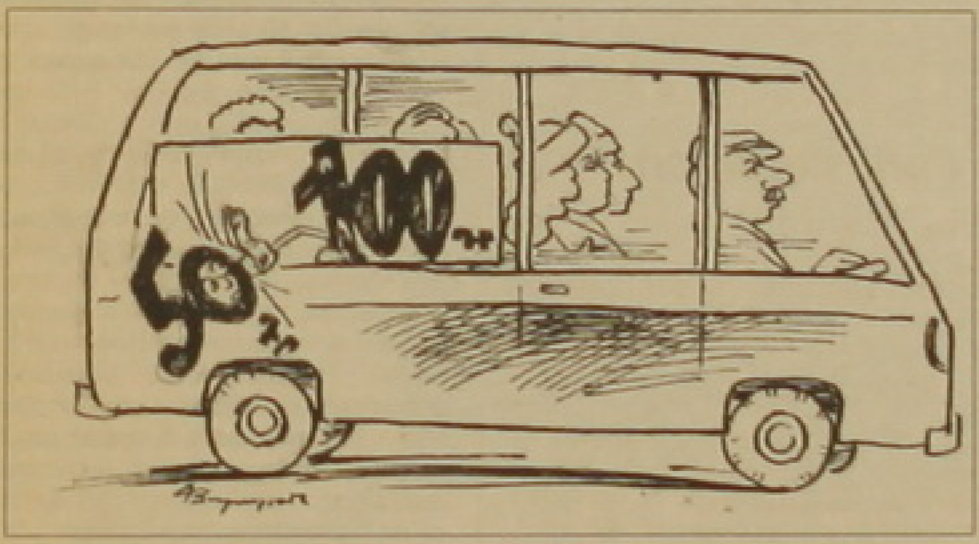

հետո, խախտեցին քաղաքապետարանի հայտարարած մրցույթի կարգը եւ փոխեցին իրենց իսկ առաջարկած փոխադրման գինը, Երեւանի քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետը, ինչպես հաճախ է պատահում, խոստացավ խիստ միջոցառումներ ձեռնարկել՝ տնտեսվարողներին ընդհուպ զրկել երթուղին շահագործելու իրավունքից: Սակայն անցավ որոշ ժամանակ, այդ երթուղիների թիվն ավելացավ, բայց ոչ վարչության պետի, ոչ քաղաքապետի արիությունը, ինչպես եւ կարելի էր սպասել, չբավարարեց պատժել քաղաքապետարանի հայտարարած մրցույթի կարգը խախտողներին: Հերթական անգամ պետությունն ընկրկեց անձնազոր գործարարների առջեւ, ցույց տալով, թե որքան ողորմելի եւ անկարող վիճակում է հայտնվել: Այնպես որ, եթե երթուղային տաքսիների գործարարը հանկարծ որոշեն ուղեվարձը դարձնել 150 դրամ, ոչ մի երաշխիք չկա, որ իշխանությունները կկարողանան կանխել նրանց այդ հերթական ապօրինությունը:

Գերբեռնված երթեւեկող 50 դրամանոց երթուղայինների վերացումն ինքնին դրական երեւույթ է: Սակայն այլ բան է, որ դա տեղի ունեցավ աչք ծակող ապօրինի ճանապարհով, հերթական անգամ ոտնատակ տալով պետության հեղինակությունը:

Նախ անդրադառնանք 50 դրամանոց երթուղայինների գործունեության բացասական հետեւանքներին: Գլխավորն, անշուշտ, դրանց մեծապես գերբեռնված երթեւեկելն էր, ընդ որում հիմնականում հին մեքենաներով: Սա ուղեւորների կյանքին ու առողջությանն սպառնացող

րումներ իրականացնելով, ուղեւորների կյանքն ու առողջությունը վտանգելով, խլում էին հասարակական տրանսպորտի ուղեւորներին: Մինչդեռ հիշեցնենք, որ երթուղային տաքսիների փոխադրման արժեքը խորհրդային տարիներին կազմում էր 20 կոպեկ՝ 5 անգամ գերազանցելով հասարակական տրանսպորտի մյուս տեսակների արժեքին:

Եվս մեկ կարեւոր, բայց առաջին հայացքից աննկատ հանգամանք: 50 դրամանոցների գործատերերը, առաջարկելով այդ գինը, ի սկզբանե խախտում էին օրենքը,

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Քանի դեռ հնարավոր է վերականգնանացնել անտառը

Սկիզբը էջ 1

Հանրապետության անտառային տարածքների 62-65 տոկոսը Հայաստանի հյուսիսում է՝ Տավուշում եւ Լոռիում: Միայն համեստ դիտարկումներով, նկատի առնելով այս 2 մարզերի բնակչության թիվն ու սոցիալական վիճակը, մասնագետները միայն այստեղ նշում են անօրինական հատումների պատկառելի ծավալ՝ տարեկան 500 հազար խմ: Միջազգային փորձագետները դրամաշնորհային իրենց ուսումնասիրություններից ելնելով, պնդում են, որ եթե ծառահատումներն այսպես շարունակվեն, ապա 20 տարի անց հանրապետությունն անտառազուրկ կվերածվի:

Կառավարության վերջին որոշումներից մեկով փորձ արվեց անտառտնտեսության՝ «Հայանտառ» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպության ծաղկիմյակից ավելի հանգավոր աչքավորության մասնված ոլորտը եւս արժանացնել պետական ուշադրության: Գործառույթները բաժանվեցին բնապահպանության եւ գյուղնախարարությունների միջեւ: Վերջինիս վստահվեց խնամքի, պահպանության, տնկումների ու հատումների իրագործումը, բնապահպանության նախարարության Անտառային գիտափորձարարական կենտրոնին՝ հաշվառումն ու գույքագրումը, քանի որ առանց այդ տվյալների հնարավոր չէ ծառանամուխ լինել անտառաշինական

ու վերարտադրության միջոցառումների:

Շվեդիայի միջազգային զարգացման գործակալությունը Հայաստանում իրականացնում է անտառի ինստիտուցիոնալ աջակցության ծրագիր (արժեքը՝ 1 մլն դոլար): Ծրագիրն ունի 3 փուլ՝ անտառային նոր քաղաքականություն, ապօրինի հատումների կանխարգելման համակարգերի մշակում եւ երրորդ, հաջորդ կարեւոր քայլը՝ մարդկային կարողությունների հզորացում, որը ոչ այլ ինչ է, քան կադրային վերապատրաստում ասվածը:

Շվեդիայի անտառների ազգային ծառայության պատասխանատու Բո Թորնն արդեն 2 օր Երեւանում անցկացնում է ուսուցողական դասընթացներ անտառային հին ու նոր մասնագետների հետ: Ինչպես շատ ասպարեզներում, այստեղ էլ որակյալ կադրերի քաղց կա: Մասնագետների մի մասը հեռացել է երկրից, մի մասը մահացել, մի մասն էլ անցել է այլ աշխատանքի: Միջազգային ու տեղական անտառափրկիչ նախագծերն անհնար է իրականացնել առանց իրապես գիտակ կադրերի:

Բայց անորոշ այն ընթացքում, երբ ի վերջո կավարտվեն վաղուց սպառված անտառային գույքագրումն ու հաշվառումը, կվերապատրաստվեն կադրերը, մեր անտառները էլի կշարունակվեն հատվել: Անտառի պահպանության ակնհայտորեն առաջին հիմնախնդիրն էլի առաջին պլանում չէ, այն է՝ անտառապահների բավարար քանակ ու բավարար վարձատրություն, փոխ տրանսպորտի ու հրացանի համար, այսինքն՝ նվազագույնը, ինչ դեռ կարելի է եւ պետք է իրականացնել անտառը պահպանելու համար: Հասկաpես անտառամերձ համայնքներում այն շարունակում է գայթակղության փորձաքար մնալ ոչ միայն աղքատ ու կարիքավոր բնակչության, այլեւ փայտի բիզնեսի միջոցով գերհարստացողների համար:

Միակ տրամաբանական լուծումն այս իրավիճակում պիտի լիներ ընդհանրապես ծառահատումների վրա գոնե ժամանակավորապես պետական արգելք սահմանելը: Սակայն եթե Սեւանի տարածաշրջանի բնակչության սոցիալական խնդիրները «գիտակցաբար» մեղմացվում են սիգի ու այլ ձկնատեսակների շարունակական զոհաբերմամբ, անտառամերձ համայնքների դեպքում՝ սոցիալական խնդիրների զոհը դառնում են անտառները: Գոյատեւման այս երակները կտրելը սոցիալական ցնցումներ կարող է առաջացնել: Այնպես որ, դեռ անորոշ ժամանակ համակերպվելու ենք ապօրինի հատումների անհրաժեշտությանը, ինչպես սիգի պարագայում՝ դրա պաշարների աղետալի կրճատումներին:

2003 թ. ՀՀ պետական մրցանակները հանձնվեցին

Երեկ ՀՀ նախագահի նստավայրում հանձնվեցին 2003 թվականի ՀՀ պետական մրցանակները:

Այս իրադարձությունը տեղի է ունենում երկրորդ անգամ: Պետական մրցանակաբաշխությունը վերականգնելու գաղափարը ծագեց 2000 թվականին ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ մտավորականների ծաղկաձորյան հանդիպման ժամանակ: 2001 թվականին շնորհվեցին գրականության եւ արվեստի բնագավառի ՀՀ անկախության տարիների առաջին մրցանակները:

Այս տարի ստեղծված հանձնաժողովներն իրենց առաջարկությունները ՀՀ նախագահին էին ներկայացրել գրականության եւ արվեստի 4 ոլորտների լավագույն աշխատանքների համար: Գրականության եւ հրապարակախոսության ոլորտում 2003 թվականի ՀՀ պետական մրցանակը շնորհվել է **Արտեմ Հարությունյանին**՝ «Յուդայի արձակուրդը» գրքի, երաժշտության բնագավառում՝ **Արգամ Ոսկանյանին**՝ «Պատարագ» ստեղծագործության համար: Թատերական եւ կինոարվեստի ոլորտի պետական մրցանակին արժանացել է **Հարություն Խաչատրյանի** «Վավերագրողը» խաղարկա-վավերագրական կինոնկարի ստեղծագործական խումբը:

Ճարտարապետության եւ քաղաքաշինության ոլորտում մրցանակի արժանացած աշխատանքը համարվել է հանրապետության տարաբնակեցման գլխավոր նախագիծը (որի ղեկավարն է **Նարեկ Սարգսյանը**):

Շնորհավորելով նորընծա մրցանակակիրներին՝ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն ասաց, որ լավագույն ստեղծագործությունների ընտրության որոշումը կայացրել են տվյալ ոլորտի մասնագիտական խմբերը:

Մրցանակակիրները, բացի պատվո դիպլոմից, ստացան նաեւ ՀՀ նախագահական ֆոնդից հատկացված 2 միլիոն 500 հազարական դրամ գումարի չափով պարգեւներ:

Ս. Գ.

«Ոսկե գրիչ» մրցույթի 2003 թ. հաղթողներն ստացան մրցանակները

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանի ժուռնալիստների միության նախաձեռնությամբ երկու տարի պարբերականությամբ անցկացվող «Ոսկե գրիչ» մրցույթի 2003 թ. հաղթողներին հունվարի 16-ին «Աստաֆյան» սրահում հանձնվեցին մրցանակները եւ վկայականները:

«Ոսկե գրիչ» մրցույթի 2003 թ. դափնեկրի կոչմանն են արժանացել. **Արփեն Մովսիսյանը**՝ ազգային, մշակութային արժեքներին, գրականության, մշակույթի երախտավորներին նվիրված «Շրջադարձ» հեղինակային ծրագրի համար (Հայաստանի Հանրային հեռուստատեսություն), **Գրիգոր Ջանիկյանը**՝ «Հայ զինվոր» թերթում եւ հանրապետական մամուլում տպագրված լավագույն հրապարակախոսական հոդվածների, ինչպես նաեւ «Արեւմտահայաստան» մատենաշարի համար, հեռուստալրագրող **Ռոբերտ Մալխասյանը** (հետմահու)՝ հեռուստահրապարակախոսական հաղորդումների համար («Արմենիա» հեռուստաընկերություն):

Մրցույթի հանձնաժողովի նախագահը՝ լրագրող, հրապարակախոս Մարգո Ղուկասյանը նշեց, որ նախորդ տարիների համեմատ այս անգամ հայտերը պակաս են եղել: Նրա խոսքերով, դափնեկիրներն ընտրվել են լրագրողական վարպետության, խոսքի գեղարվեստականության, արդիական խնդիրների վերհանման եւ արծարծման համար:

Ժուռնալիստների միության նախագահ Աստղիկ Գեւորգյանի խոսքերով, այսօր առավել քան երբեւէ մամուլը կարիք ունի ծեքրիտ լրատվության եւ անաչառ խոսքի: Նա հորդորեց սկսնակ լրագրողներին իրենց գործունեության ընթացքում առաջնորդվել ազնվությամբ ու սկզբունքայնությամբ:

Բացի այդ, «Ոսկե գրիչ»-ներ եւ վկայականներ հանձնվեցին նախկինում արդեն այդ մրցանակին արժանացած 25 դափնեկիրների, որոնցից շատերն արդեն հեռացել են կյանքից՝ Վարդգես Պետրոսյան, Սուրեն Վահունի, Սամվել Շահմուրադյան եւ այլք:

25 կգ ալյուր, 1 լ ձեթ, 2 կգ ոսպ նպաստառու ընտանիքներին

ՄԱԿ-ի՝ Համաշխարհային պարենի ծրագրի շրջանակներում հունվարի 26-ից հանրապետությունում կսկսվի օգնության սննդի բաշխումը նպաստառու ընտանիքներին: Նրանց, ում անապահովության միավորը բարձր է 36,01 նիշից, եւ համապատասխանում են հետեւյալ կատեգորիաներին՝ 3 եւ ավելի անչափահաս երեխաներ ունեցող ընտանիքներ, միակողմանի, երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաներ, միայնակ, անաշխատունակ կենսաթոշակառու ունեցող ընտանիքներ:

Առաջին անգամ պարենային օգնության այս ծրագրում ընդգրկվել են մանկուց հաշմանդամ երեխա ունեցող, նաեւ փախստական ընտանիքները: Մեկ չափաբաժինը ներառելու է 25 կգ ալյուր, 1 լ ձեթ, 2 կգ ոսպ: Ծրագիրը պարենային օգնություն է ցուցաբերելու 27 հազար 154 ընտանիքի: Այդ ընտանիքները հաշվառվել են անցած նոյեմբերին: Աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության հասարակության հետ կապերի վարչության պետ Հասմիկ Խաչատրյանը տեղեկացրեց, որ այն ընտանիքները, որոնք նպաստառուների ցուցակում հայտնվել են նոյեմբերից հետո, կարող են դիմել բաշխման կենտրոններ՝ լրացուցիչ օգնության ցուցակներում ընդգրկվելու համար:

Կ. Գ.

Ինչպես են ծախսվում պետական դոտացիաները

Չարաշահումները փոխհատուցվում են դարձյալ պետական կամ տեղական բյուջեների հաշվին

Համայնքներին տրվող պետական դոտացիաները թերեւս այն ոչ սակավաթիվ խայծերից են, որոնք դրդում են համայնքապետի պաշտոնին հավակնելուն։ Հատկապես գյուղական համայնքներում հազվադեպ չեն պետբյուջեից, այսինքն մեր բոլորի գրպանից տրվող գումարների փոշիացումը կամ պարզապես գյուղապետի եւ նրա ազգականների անձնական նպատակների համար ծախսելը։

Դոտացիան տրվում է ըստ բնակչության թվի վճարումների չափի

Սակայն, նախ որոշակի պատկերացում տանք, թե ինչպես եւ ինչ նպատակով են տրվում այդ դոտացիաները։ Ինչպես տեղեկացանք ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարությունից, առաջին անգամ համայնքների բյուջեներին ֆինանսական հատկացումներ արվեցին 1998 թ.-ից։ Այդ ժամանակ հատկացված գումարը 3,7 մլրդ դրամ էր։ 2003 թ.-ին համայնքներին հատկացվեց արդեն 9,1 մլրդ դրամ։ Տվյալ գյուղին դոտացիա տրամադրելիս հիմք են ընդունվում հողի եւ գույքի հարկի վճարումները, բնակչության թիվը։ Այն տրամադրվում է «անհատույց եւ անվերադարձ համայնքների ներդաշնակ զարգացումն ապահովելու նպատակով»։

Բնականաբար, գլխավոր հարցն այն է, թե ով եւ ինչպես է վերահսկում հատկացվող գումարների արդյունավետ եւ նպատակային օգտագործումը։ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի համաձայն, համայնքի բյուջեի կատարումը վերահսկում է համայնքի ավագանին։ Վերջինս իրավունք ունի ստուգելու յուրաքանչյուր գործողություն, դրա արդյունավետությունը եւ որակը, համայնքապետից պահանջել կատարված ծախսերի հաշվետվություն։ Ավելին, ավագանին կարող է համայնքապետի ներկայացմամբ սահմանել դոտացիոն գումարների օգտագործման ուղղությունները։ Սակայն ինչպես հաճախ է պատահում հայաստանյան իրականության մեջ, օրենքն ու իրականությունը տարբեր բեւեռներում են հայտնվում։

Պետբյուջեից կատարվող հատկացումների ոչ նպատակային օգտագործման Կոտայքի մարզի մի քանի գյուղերից ստացված տեղեկությունները ստուգելու նպատակով եղանք Զառ եւ Գառնի գյուղերում։ Հունիս-սեպտեմբեր ամիսներին ՀՀ տնտեսական դատարանում քննվում էր Կոտայքի մարզի 7 գյուղերի դեմ մարզի դատախազության հայցը պետությանը պատճառված վնասների փոխհատուցման մասին։ Խնդիրը, բնականաբար, համայնքների բյուջեների, այդ թվում նաեւ պետական դոտացիաների անարդյունավետ ծախսմանն էր վերաբերում։

Զառ գյուղում չարաշահումները կատարվել են նախկին գյուղապետի կողմից

Զառ գյուղի (որը 1522 բնակիչ ունի) գյուղապետ Մաթեւոս Մաթեւոսյանը նշեց, որ գյուղի տարվա բյուջեն մոտ 7 մլն դրամ է կազմել, որից 1,9 մլն է պետական դոտացիան։ Նրա հավաստմամբ, նախորդ տարի բյուջեն եղել էր 13 մլն դրամ, որից 900 հազարն է եղել դոտացիան։ «Այդ բյուջեի 56 տոկոսը ես կատարեցի։ Մինչ այդ 18 տոկոսի կատարումը երանելի ցուցանիշ է համարվել։ Հավանաբար նաեւ այդ պատճառով 2003 թ.-ին դոտացիան ավելացրին։ 2 տարի պետական այդ հատկացումները կանոնավոր ստանում ենք։ Նախկինում այդպես չէր», ասաց գյուղապետը։ Նա այն կարծիքը հայտնեց, որ նախկին գյուղապետն (այժմ հանգուցյալ) ու ավագանին ուռճացված բյուջե էին կազմել, որի կատարումն անհնար էր։

Մեզ հետաքրքրող հիմնական «Ինչպե՞ս պատահեց, որ Զառի գյուղապետարանի դեմ դատական գործ հարուցվեց 281 հզ. դրամ վնասի փոխհատուցման պահանջով եւ ինչպես է ծախսվել պետական դոտացիան» հարցին պատասխանելով, մեր զրուցակիցը հետեւյալ պարզաբանումը տվեց։ Նախկին գյուղապետը, 36 ամիս աշխատելով վճարել է գյուղապետարանի աշխատակիցների 10 ամսվա աշխատավարձը։ Մնացած 26 ամսվա աշխատավարձերի պարտքը կազմել է մոտ 2 մլն 400 հզ. դրամ։ Գյուղապետի հավաստմամբ, իր աշխատած ժամանակահատվածում 6 ամսվա աշխատավարձ է վճարվել։ Էլեկտրաէներգիայի մեծ պարտքեր կային, ինչի պատճառով անջատվել էին խմելու ջրի պոմպերը, գյուղապետարանի, մշակույթի տան էներգամատակարարումը։ Դրանք վճարվել են։ Սակայն Մաթեւոս Մաթեւոսյանն իր դժգոհությունն է հայտնում օրենսդրության անկատարությունից. «Ինչո՞ւ ես պետք է փակեմ նախորդ գյուղապետի ժամանակ եւ մեղքով առաջացած աշխատավարձի, էլեկտրաէներգիայի, հեռախոսակապի պարտքերը»։ Չնայած դրան, գյուղապետը մինչ դատական հայցն իր պատրաստակամությունն է հայտնել այդ գումարը աստիճանաբար վճարելու։ Նա նաեւ հայտնեց, որ վերոնշյալ 281 հազարից 114 հազարը կենսաթոշակային հիմնադրամի պարտքն է, որը նախորդ գյուղապետի չվճարած աշխատավարձերից հիմնադրամին չփոխանցված գումար է։ Եղել են նաեւ սխալ ներկայացված տեղեկանքների հետեւանքով առաջացած պարտքեր։ Դա առավելապես սոցիալական կացության որոշման համար տրվող տեղեկանքներին է վերաբերում։ Օրինակ երբ 3 կով ունեցողին գյուղապետարանը տեղեկանք է տալիս 1 կամ 2 կով ունենալու մասին, ինչի արդյունքում սոցիալական նպաստ է ստանում դրա կարիքը չունեցող ընտանիքը։

Ավագանին ի՞նչ մասնակցություն է ունեցել վերոնշյալ գումարների ծախսմանը։ Այն, ինչպես արդեն նշվեց, հաստատում է բյուջեն եւ իրավունք ունի հաշվետվություններ պահանջել կատարված ծախսերի համար։ Զառ գյուղում գյուղապետի եւ ավագանու ընտրությունները միեւնույն օրը չեն տեղի ունենում, որովհետեւ նախկին գյուղապետներից մեկը հրաժարական էր տվել եւ ժամկետները խախտվել են։ «Ավագանու ներկա անդամները մի քանի ամիս առաջ են ընտրվել եւ այս բյուջեից տեղյակ չեն։ Այն հաստատել է նախորդ ավագանին։ Նոր բյուջեն արդեն կհաստատի նոր ավագանին։ Ընդհանրապես ավագանիների օրենքը թերի է։ Ավագանու անդամներ պետք է ընտրվեն գիտակ մարդիկ։ Եթե ինչ-որ տեղ գյուղապետն ընտրվի մեծ ազգության, բարեկամների շնորհիվ, ապա ավագանիները պետք է կարողանան աշխատեցնել նրան», նշեց Մաթեւոս Մաթեւոսյանը։

Գառնիի ավագանու անդամներն անտեղյակ են

Գառնի գյուղում պատկերն այլ էր։ Նախ՝ անհամեմատ ավելի մեծ գյուղ է, որտեղ բնակվում է մոտ 8 հզ. մարդ, ապա տեղի գյուղապետն այս պաշտոնում էր արդեն 7 տարի։ Հետեւաբար նախկին գյուղապետին ինչ-ինչ մեղադրանքներ ներկայացնելու հնարավորությունը բացակայում էր։ Գյուղապետ Աշոտ Վարդանյանի հետ զրույցի ժամանակ վերջինս հայտնեց, որ գյուղին տրվող դոտացիան 2003 թ.-ին կազմել է 20 մլն դրամ, իսկ բյուջեն ընդհանուր առմամբ կազմել է 31 մլն դրամ։ Բյուջեի գույքահարկից եւ հողի հարկից գոյացող մասը հավաքվել է 30 տոկոսով։ Դրա պատճառը գյուղապետը համարեց ջրի անկանոն մատակարարումը եւ որպես հետեւանք հողի հարկի վճարումների ցածր ցուցանիշը։ Ջրի խնդրի առկայությունը Գառնիի բարձրադիր հատվածում ջրամղիչ պոմպն աշխատեցնելու հետեւանքով կուտակված պարտքերից է։ Այդ պարտքերի չվճարման պատճառով էներգամատակարար ընկերությունն անջատել է պոմպի սնուցումը։ Այստեղ ստեղծվել է մի տեսակ փակ շրջան, որի ելքը, ըստ գյուղապետի, ինքնահոս ջրագծի անցկացումն է։ Այդպիսի ջրագիծը, նրա հավաստմամբ, առաջիկա ամիսներին վերջնականապես պատրաստ կլինի։

Ինչ վերաբերում է կոնկրետ դոտացիային, ապա վերոնշյալ 20 մլն-ից 12-ն արդեն ստացվել է։ Որքան էլ տարօրինակ է, չնայած բյուջեի հավաքման նման ցածր ցուցանիշին, դոտացիոն գումարները Գառնիի գյուղապետարանը կանոնավոր ստանում է։ Աշոտ Վարդանյանն այն համոզման է, որ դոտացիաների չափն ու հատկացումները կապված չեն հարկերի հավաքման հետ, մինչդեռ, ինչպես նշվեց վերեւում, դրանք ուղղակիորեն պայմանավորված են մեկը մյուսով։ Ավելին, բացի այս տարվա հատկացումից, գյուղին է տրվել նաեւ նախորդ տարիներին չտրված դոտացիաներից որոշ գումարներ։ Այդ գումարներով փակվել են աշխատավարձերի նախորդ տարիներին ունեցած պարտքերը։ Մշակույթի տան հոսանքն առայժմ անջատված է, բայց գյուղապետը վստահեցրեց, որ եկող տարվա բյուջեում այդ գումարը կնախատեսվի եւ գումարը կվճարվի։ 5 մլն դրամ է վճարվել ոռոգման ցանցի էլեկտրաշարժիչների ծախսած էլեկտրաէներգիայի դիմաց։ Եվս 6 մլն դրամի պարտքը դեռեւս փակված չէ։

Գումարների ծախսմանը, ըստ Աշոտ Վարդանյանի, համայնքի ավագանին մասնակցում է։ Գյուղապետը նշեց, որ ավագանու բոլոր 10 անդամներն են տեղյակ լինում այդ գործընթացին։

Մեզ հուզող հաջորդ խնդիրը Կոտայքի մարզի դատախազության կողմից Գառնիի գյուղապետի դեմ ներկայացված հայցն էր պետությանը պատճառած վնասը վերականգնելու պահանջով։ Խոսքը 431 հզ. դրամի մասին էր։ «15 ընտանիքի սխալ տեղեկանք էինք տվել, որտեղ նրանց պատկանող անասունների գլխաքանակը պակաս էր նշվել։ Դա, իհարկե, դիտավորյալ չէր արվել։ Գյուղացին ինքն է դիմում գրում եւ տեղեկացնում սոցիալական ծառայություններին իր ունեցած անասունների գլխաքանակի մասին», ասաց գյուղապետն, ավելացնելով, որ այդ գումարն արդեն վճարվել է եւ վճարվել է ոչ թե դոտացիոն միջոցներից, այլ հարկերից։

Սակայն գյուղապետի հավաստիացումներին տրամագծորեն հակադրվում էին ավագանու մի քանի անդամների հաղորդած տեղեկությունները։ Մասնավորապես, Արամ Հայրապետյանը, ընդունելով իր մասնակցության փաստը բյուջեի քննարկմանը, հայտնեց, որ այն փաստորեն չի հաստատել ավագանին։ Գուրգեն Խաչատրյանը հավելեց, որ նույն ձեւով չեն հաստատվել նաեւ նախորդ տարիների բյուջեները։ Նրանք նաեւ տեղյակ էին հատկացված դոտացիայի չափից, բայց դարձյալ անտեղյակ դրա ծախսման ուղղություններից։ Ընդամենը հրավիրվել է ավագանու երեք նիստ, որտեղ ընդունված որոշումները չեն կատարվել։ Մասնավորապես որոշվել էր ավտոբուս հատկացնել գյուղի երեխաներին դպրոց տանելու եւ գյուղին շտապ օգնության մեքենա հատկացնելու մասին։ «7 տարի գյուղապետ է, թող մի անգամ ավագանու նիստում իր գործունեության արդյունքների մասին խոսի։ Շատ կցանկանայի, որ ինքն այստեղ լիներ եւ իր ներկայությամբ այս ամենի մասին խոսվեր», նշեց Գուրգեն Խաչատրյանը։ Ոչ նա, ոչ Արամ Հայրապետյանը, ոչ մեր զրույցին մասնակցող ավագանու մյուս անդամ Վահագն Ստեփանյանը տեղյակ չէին գյուղապետի դեմ մարզի դատախազության ներկայացրած քաղհայցի, նրան ներկայացված վնասի վերականգնման պահանջի, վնասի չափի մասին։

Զառի եւ հատկապես Գառնիի օրինակը թերեւս հատկանշական է ցույց տալու համար, թե ինչպես են տնօրինվում համայնքներին տրվող պետական դոտացիաները, ինչպիսի մասնակցություն են ունենում ավագանիները այդ հարցում։ Պատկերն անմխիթարական է։ Փաստորեն գործող օրենսդրական դաշտը լիարժեք հնարավորություններ է տալիս համայնքապետներին չեզոքացնելու ավագանուն, եւ գումարները սեփական հայեցողությամբ ծախսելու։ Իսկ որ դրանք ծախսվում են ոչ նպատակային, վկայում են թեկուզ դատախազության հայտնաբերած պետությանը պատճառված վնասները ոչ միայն վերոնշյալ երկու, այլեւ մարզի մի շարք ուրիշ Արամուս, Պտղնի, Կոտայք, Նուռնուս, Չորաղբյուր գյուղերում։

Մեր հիշատակած երկու գյուղերի գյուղապետները հավաստիացրին, որ դատարանով պահանջվող գումարները կամ վճարել են, կամ կվճարեն։ Սակայն անհասկանալի է, թե ինչ միջոցների հաշվին են դրանք վճարվում։ Ցանկացած պարագայում ոչ չարաշահումը թույլ տված գյուղապետի անձնական գումարների։ Այսինքն գյուղապետը կարող է կատարել ցանկացած ծախս, որին ավագանին կարող է տեղյակ չլինել եւ վերահսկելու ոչ մի լծակ չունենալ եւ հայտնաբերելու դեպքում վնասը ծածկել դարձյալ պետական կամ համայնքային բյուջեների հաշվին։ Այստեղ օրենսդրական հրատապ փոփոխության անհրաժեշտություն է առաջանում, որը կհստակեցնի ավագանիների իրավասությունները եւ կսահմանի համայնքապետի պատասխանատվության սկզբունքն ու մեխանիզմները պետական միջոցների անարդյունավետ օգտագործման դեպքում։ Գուցե այս դեպքում գյուղապետի պաշտոնը պակաս գրավիչ դառնա։

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ,

տես նաեւ www.hetq.am

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Սուրբ Ծնունդը հայկական լրատվամիջոցներով

Հարգելի խմբագրություն

Ցանկանում ենք անդրադառնալ «Ազգ» օրաթերթում 2004 թ. հունվարի 13-ին տպագրված «Սուրբ ծննդյան խորհրդի մեր ընկալման մի քանի դրսեւորումներ» հոդվածին։

Չի կարելի թերագնահատել զանգվածային լրատվամիջոցների դերը հոգեւոր արժեքների տարածման գործում։ ԶԼՄ-ների միջոցով մարդիկ տեղեկանում են տոների, եկեղեցական խորհուրդների մասին։ Հոգեւորականները հնարավորություն ունեն զանազան լրատվամիջոցներով իրենց խոսքն ուղղել հավատացյալներին, պարզաբանել հավատացյալներին հուզող բազմաթիվ հարցեր, հայտնել եկեղեցու դիրքորոշումը հասարակական հնչեղություն ունեցող իրադարձությունների եւ երեւույթների մասին։ Լրատվամիջոցներով լայնորեն լուսաբանվել է նաեւ Սուրբ ծննդյան տոնը։ Հունվարի 5-ից Հայաստանում գործող գրեթե բոլոր հեռուստաընկերությունների լրատվական թողարկումները լուսաբանել են տոնի խորհուրդը։ Բացի այդ, միայն Հանրային հեռուստատեսությամբ հունվարի 5-ին եւ 6-ին Սուրբ ծննդյան խորհուրդը լուսաբանող մի քանի հեռուստահաղորդումներ են կազմակերպվել՝ Արարատյան հայրապետական թեմի հոգեւորականների եւ մանկական երգչախմբի մասնակցությամբ։ Հանրային հեռուստատեսության գիշերային լրատվական թողարկումներն ընդգրկուն կերպով անդրադարձան Սուրբ ծննդյան տոնին։ Հունվարի 6-ին՝ առավոտյան, «Պրոմեթեւս» հեռուստաընկերության ուղիղ եթերում հյուրընկալված հոգեւորականը հանգամանորեն անդրադարձավ Սուրբ ծննդյան խորհրդին։ Նույն օրը տոնի խորհուրդը լուսաբանվել է նաեւ ժամանցային մի քանի ծրագրերով։ Սուրբ ծննդյան խորհրդին եւ եկեղեցական կարեւոր միջոցառումների լուսաբանմանն անդրադառնում է նաեւ «Միր» միջպետական հեռուստաընկերությունը։

Մամլո դիվանն իր երախտագիտությունն է հայտնում լրատվամիջոցներին՝ համագործակցության համար։

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԵՄԻ ՄԱՄԼՈ ԴԻՎԱՆ

Արարատյան հայրապետական թեմի մամլո դիվանի գոհունակությունը լրատվամիջոցների՝ հոգեւոր կյանքի անդրադարձումների մակարդակից որքան էլ հարգելի է, սակայն չի նշանակում, թե այդ հաղորդումներն առհասարակ բավարարում են հոգեւոր կյանքով ապրող բոլոր մարդկանց։ Հայաստանում տասնյակներով գործող եկեղեցիներում ծիսակատարություններ եւ հոգեւոր արարողություններ են կատարվում, սակայն դա չի խանգարում կրոնական այլեւայլ հոսանքների ու դրանց բազմահազար հետեւորդների գոյությանը։ Հեռուստածրագրերում հոգեւոր բնույթի հաղորդումների բազմաքանակ լինելը չէ, որ կարող է բավարարել հոգեւոր պահանջմունքը։ Հիշյալ հրապարակման մեջ շեշտադրումը լրատվական ծրագրերում եկեղեցական տոների եւ խորհուրդների ռեպորտաժներին ու մեկնաբանություններին չէր ուղղված, որոնք զուտ տեղեկատվական բնույթ կրելով՝ հոգեւոր սնուցում չեն տալիս, իսկ հոգեւոր գիտելիք ակնկալելն այսօր որքան ցանկալի, նույնքան անհնարին է, առավել եւս՝ զանգվածային լրատվամիջոցներով։ Խոսքը վերաբերում էր հունվարի 6-ի հեռուստահաղորդումների ընդհանուր բնույթին, որն ըստ էության շատ էլ չէր տարբերվում մնացած օրերից։ Աստվածաշնչյան գեղարվեստական մեկնաբանության, այսինքն՝ ֆիլմերի, մուլտֆիլմերի սակավության մասին էր, եւ թե ինչու էին ընտրված առավելապես Հին Կտակարանի թեմաներով ֆիլմեր։ Անկեղծորեն նման արձագանք սպասելի էր հեռուստաընկերություններից, որոնց աշխատանքներին էր ըստ էության ուղղված դժգոհությունը, ընդ որում՝ հոգեւոր կյանքին առավել կարեւոր տեղ հատկացնելու միտումով։ Սրա պահանջը, կարծում ենք, հասարակության մեջ կա, դրա վկայության դրսեւորումներից են՝ պայմանական անվանումով «վիրտուալ խաչով» նորաբաց ինտերնետային էջի ակտիվ, դինամիկ սկիզբը, «Ազգ» օրաթերթում կազմակերպված հանդիպումը Հայ առաքելական եկեղեցու սպասավորների առաջինը՝ հոգեւորական Փառեն Սրբազանի հետ, որն ակնկալվում է շարունակություն ունենալ, եւ այլն։

«Ազգ»

ԱԶԳ **Միջազգային**

Բոմբեյում բացվեց հակագլոբալիստների սոցիալական համաժողովը

Հնդկաստանի Բոմբեյ քաղաքում հունվարի 16-21-ը անցկացվում է աշխարհի հակագլոբալիստների 4-րդ սոցիալական համաժողովը: Ֆրանսպրեսը տեղեկացնում է, որ Ասիայում առաջին անգամ է անցկացվում նման խոշոր միջոցառում: Հաղորդվում է, որ համաժողովի մասնակիցների քննարկումների գլխավոր թեմաներից մեկն «Իրաքի ամերիկյան օկուպացումն է»:

Համաժողովին մասնակցում են ավելի քան 75 հազար հակագլոբալիստներ, որոնք մասնավորապես՝ կփորձեն ընդլայնել պայքարն ամերիկյան իմպերիալիզմի եւ Հնդկաստանում տիրող կաստայական խտրականության դեմ: Նախորդ երեք համաժողովներն անցկացվել էին Բրազիլիայի Պորտու Ալեգրե քաղաքում 2001-2003 թթ.: Ֆրանսպրեսը նշում է, որ կազմակերպիչները որոշել են 4-րդ համաժողովն Ասիայում անցկացնել հակագլոբալիստների շարժումն ընդլայնելու նպատակով, քանզի մինչեւ վերջերս շարժումն ընդգրկում էր գլխավորապես լատինամերիկացիներին ու եվրոպացիներին:

Ասիայում ապրում է մոլորակի բնակչության կեսը եւ կան հակագլոբալիստական բազմաթիվ կազմակերպություններ: Համաժողովն անցկացվում է ներկայումս տնտեսական արագ աճ ապրող Հնդկաստանի տնտեսական կենտրոն Բոմբեյում, որն ունի 18 մլն բնակչություն եւ լի է սոցիալական խոր հակասություններով:

Համաժողովի մասնակիցների կեսից ավելին ասիական երկրների ներկայացուցիչներ են: Ամենամեծը Պակիստանի պատվիրակությունն է: Դիտորդները դա համարում են հարեւան միջուկային տերությունների Հնդկաստանի եւ Պակիստանի հարաբերությունների բարելավման նոր նշաններից մեկը: Ի դեպ, օրերս երկու երկրների միջեւ վերսկսվեց երկաթուղային հաղորդակցությունը:

Հրավիրյալների թվում են ֆրանսիացի հայտնի հակագլոբալիստ, արհմիութենական գործիչ Ժոզե Բովեն, ամերիկացի տնտեսագետ Ջոզեֆ Ստիգլիցը, իրանցի կին իրավապաշտպան, 2003 թ. Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր Շիրին Էբադին եւ ուրիշներ: Ազատական համաշխարհայնացման դեմ ուղղված քննարկումների նպատակն է ապացուցել, որ «հնարավոր է ուրիշ աշխարհ»: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարվա սեպտեմբերին Մեքսիկայում անցկացված Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության խորհրդաժողովում ազատականացման նոր ալիքը կասեցվեց զարգացող մի շարք երկրների, մասնավորապես Հնդկաստանի եւ Բրազիլիայի ջանքերով:

Բոմբեյում հասունկ քննարկումների թեմա են դարձել կրոնական, ազգային, սեռական եւ սոցիալական խտրականության տարաբնույթ դրսեւորումները: Ցավոտ հարցերից մեկը Հնդկաստանում կաստաների վերացումն է: Ներկայումս 140 միլիոն հնդիկներ մնում են իրավազուրկ, քանի որ համարվում են «անձեռնմխելի»:

Իսրայելը վերսկսում է «Համասի» առաջնորդների ոչնչացման մարտավարությունը

Իսրայելի իշխանությունները կրկին կկիրառեն պաղեստինցի ահաբեկիչներին հերթով ոչնչացնելու մարտավարությունը: Երկրի պաշտպանության նախարարությունում անցկացված արտակարգ խորհրդակցությունում այս որոշումն են ընդունել բանակի եւ հատուկ ծառայությունների ղեկավարները:

Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ իսրայելցիների հարվածներն ուղղված կլինեն առաջին հերթին «Համաս» շարժման իսլամիստ առաջնորդների դեմ, որոնք հայտարարել են հունվարի 14-ի անձնասպանական ահաբեկչության կազմակերպմանն իրենց մասնակցության մասին: Այդ օրը Էրեց քաղաքի մերձակա անցակետում պայթյունից զոհվեցին 4 իսրայելցիներ, վիրավորվեցին 14 այլ անձինք:

Տվյալ որոշումը պայմանավորված է նաեւ նրանով, որ «Համասի» առաջնորդներ շեյխ Ահմեդ Յասինը, Աբդել Ազիզ ալ Ռանտիսին եւ Մահմուդ ալ Զահարը պաղեստինցիներին կոչ են արել նոր ահաբեկչություններ ձեռնարկել իսրայելցիների դեմ: «Համասը» մտադիր չէ հակաիսրայելական ահաբեկչություններից հրաժարվել շարժման առաջնորդների կյանքը խնայելու ԱՄՆ-ի եւ Իսրայելի խոստման դիմաց: Այդ մասին Քաթարի «Ալ Ջազիրա» արբանյակային հեռուստալիքով հայտարարել է «Համասի» ղեկավարներից մեկը՝ Աբդել Ազիզ ալ Ռանտիսին:

«Նույնիսկ եթե զոհվեն շարժման բոլոր ղեկավարները, «Համասը» դարձյալ չի դադարեցնի գործողությունները, քանի դեռ պահպանվում է իսրայելական օկուպացումը», ընդգծել է Ռանտիսին: «Ինչ-ինչ խաղաղ ծգտումների» վերաբերյալ լսվող խոսակցությունները նա համարել է անօգուտ: Ռանտիսին չի մանրամասնել, թե ԱՄՆ-ը «Համասին» երբ եւ ինչ ձեւով է առաջարկել մեկ տարով ահաբեկչություններից հրաժարվել շարժման առաջնորդների կյանքի ապահովության երաշխիքների դիմաց:

Հյուպատոսական բաժնին ուղղված հարցերի պատասխաններ

Այս ամիս մենք կպատասխանենք ԱՄՆ հյուպատոսական առաքելությանն առնչվող հարցերին:

- Ինչո՞վ է պայմանավորված մուտքի արտոնագիր ունենալու անհրաժեշտությունը ԱՄՆ մեկնելու համար: Չէ՞ որ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներն ազատ երկիր է:

- Միացյալ Նահանգներն ունի աշխարհի ամենաազատական ներգաղթային կանոնակարգը: ԱՄՆ-ի հիմնական ուժը պայմանավորված է ներգաղթի շնորհիվ Միացյալ Նահանգներ բերված ազգային բազմազանությամբ: Համենայն դեպս, Միացյալ Նահանգներին, ինչպես երկրագնդի մյուս պետություններին, իրավունք է վերապահված կարգավորել երկիր մուտք գործողների ներհոսքն ու արտահոսքը: Կան մի քանի պատճառներ, որոնք պարտադրում են Միացյալ Նահանգներին կարգավորել ներգաղթը: Առաջին՝ ներգաղթի կարգավորման շնորհիվ ԱՄՆ կառավարությունն ապահովում է անհրաժեշտ քանակի աշխատատեղեր իր քաղաքացիների համար: Երկրորդ՝ ԱՄՆ ներգաղթային օրենքները նպաստում են նաեւ սոցիալական համակարգի պաշտպանությանը (օր.՝ թոշակներ, բուժօգնություն եւ այլն): Այս համակարգը նախատեսված է ապահովելու ԱՄՆ քաղաքացիների իրական ֆինանսական կարիքները եւ անհրաժեշտ բուժօգնությունը: Միացյալ Նահանգները միջոցներ չունի բավարարելու օտարերկրացիների սոցիալական կարիքները:

- Ինչո՞ւ պետք է ոչ ներգաղթային արտոնագրի դիմում ներկայացնելու համար վճարել ԱՄՆ 100 դոլար:

- Միացյալ Նահանգները կիրառում է «հակադարձ գանձման» համակարգը՝ որոշելու համար տարբեր ազգերի ներկայացուցիչներից մուտքի արտոնագրի համար գանձվող գումարի չափը: Ենթադրենք X երկրի կառավարությունը մուտքի արտոնագիր տրամադրելու համար ԱՄՆ քաղաքացիներից գանձում է ԱՄՆ 50 դոլար, համապատասխանաբար ԱՄՆ կառավարությունը տվյալ երկրի քաղաքացիներին մուտքի արտոնագիր տրամադրելու համար գանձում է նույնպես ԱՄՆ 50 դոլար, ինչը ենթադրում է, որ ԱՄՆ մուտքի արտոնագիր տրամադրելու համար տարբեր ազգերի ներկայացուցիչներից գանձվում են տարբեր գումարներ: Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների դեպքում ԱՄՆ 100 դոլար է, քանի որ գործնական եւ զբոսաշրջության համար սովորական մուտքի արտոնագիրը թույլատրում է Միացյալ Նահանգներում մնալ վեց ամիս: Մոտավորապես նույն գումարն են վճարում ԱՄՆ քաղաքացիները վեց ամիս Հայաստանում մնալու թույլտվություն ստանալու համար:

- ԱՄՆ մուտքի արտոնագրի իմ դիմումը մերժվել է: Կարո՞ղ եմ արդյոք նորից դիմել:

- Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները ցանկացած ժամանակ կարող են դիմել ԱՄՆ մուտքի արտոնագրի համար, եթե նույնիսկ նախկինում մերժվել է նրանց դիմումը: Ինչեւէ, կան մի քանի գործոններ, որոնք պետք է նկատի ունենալ՝ նախքան վերստին դիմելու որոշում կայացնելը: Մուտքի արտոնագիր ստանալու համար դիմորդն ինքը պետք է բավարար ապացույցներ ներկայացնի հարցազրույցը վարող հյուպատոսին առ այն, որ ինքը վերադառնալու է Հայաստան ԱՄՆ կատարելիք ճամփորդությունից հետո: Եթե դուք նախկինում մերժվել եք, ամենայն հավանականությամբ չեք կարողացել ներկայացնել բավարար փաստարկներ համոզիչ դարձնելու Ձեր վերադարձը:

Նախքան վերստին դիմելը, պետք է լրջորեն վերանայել գործը եւ որոշել, թե ինչ լրացուցիչ տեղեկություններ կարող եք ներկայացնել հյուպատոսին, որպեսզի ապացուցեք, որ դուք վերադառնալու եք Հայաստան: Դժբախտաբար շատ դիմորդներ, ովքեր նախկինում մերժվել են, սպասում են մի քանի ամիս եւ կրկին դիմում, մինչդեռ ոչ մի նոր փաստ կամ իրողություն չունեն ներկայացնելու: Իրականում սա ժամանակի կորուստ է թե դիմորդի եւ թե հյուպատոսի համար, էլ չենք խոսում գումարի մասին:

- Արդյոք ոչ ներգաղթային արտոնագրի դիմում ներկայացնելու համար անհրաժե՞շտ է ԱՄՆ-ից հրավեր ունենալ:

- Չնայած մեծ թվով դիմորդներ իրենց հետ հարցազրույցի են բերում ստորագրված կամ նոտարապես վավերացված հրավերներ, սակայն, հակառակ հայտնի կարծիքի, պետք է նշել, որ հրավերը, լինի դա նոտարապես վավերացված թե ոչ, երաշխիք կամ հիմք չէ մուտքի արտոնագիր ստանալու համար: Համաձայն ԱՄՆ ներգաղթային օրենքի՝ ապացուցման ծանրությունը դիմորդի վրա է, եւ ոչ այլ որ, քան դիմորդը պետք է ապացուցի, որ վերադառնալու է Միացյալ Նահանգներ կատարելիք ճամփորդությունից հետո: Սակայն ԱՄՆ-ից ուղարկված հրավերը չի ապահովում այս պահանջը:

ՀՀ-ում ԱՄՆ հյուպատոսություն

30 աստիճան սառնամանիք ԱՄՆ-ի արեւելքում

ԱՄՆ-ի արեւելյան ափի մի շարք նահանգներում, Նյու-Ինգլենդում ինչպես նաեւ Միջին Արեւմուտքում այդ վայրերի համար անսովոր ցուրտ եղանակ է հաստատվել: Մեյնում, Մասաչուսեթսում, Փրովիդենսում, Նյու Յորքի նահանգում սառնամանիքները հասնում են մինչեւ 30 աստիճանի, իսկ քամու պոռթկումների ժամանակ ջերմաստիճանն իջնում է մինչեւ մինուս 40 աստիճան, տեղ-տեղ՝ նույնիսկ 70 աստիճան:

CNN հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ միայն երեկ գիշեր 20 սանտիմետր ձյուն է տեղացել: Ձնամրրիկներ են մոլեգնում նաեւ Դետրոյթում եւ Մեծ լճերի ավազանի մի մասում: Մեյնի նահանգապետ Ջոն Բալդաչչին նահանգում հայտարարել է քաղաքացիական տագնապ, պատճառաբանելով, որ ներկայիս սաստիկ ցրտերը «չափազանց վտանգավոր են» քաղաքացիների կյանքի համար:

Տեղաբնակները սարսափահար փորձում են «վերհիշել» այն հեռավոր ժամանակները, երբ արեւելքից եկած իրենց նախնիներն առաջին բնակավայրերն էին ստեղծում ցրտաշունչ Նյու-Ինգլենդում: Մինչդեռ օդերեւութաբաններն ուրախ են, որ հնարավորություն ունեն դիտարկելու իրենց համար նոր այդ երեւույթը:

Իրաքում գնդակոծվել է Վրաստանի պաշտպանության նախարարի օդանավը

Վրաստանի պաշտպանության նախարար Դավիթ Թեւզաձեի օդանավը երեկ գիշեր Բաղդադից Թբիլիսի վերադառնալու ժամանակ երկրից գնդակոծվել է օդ բարձրանալուց մի քանի րոպե անց: Այդ մասին տեղեկացնում է Ինտերֆաքս գործակալությունը:

Թբիլիսի վերադառնալուց հետո Թեւզաձեն լրագրողներին պատմել է, որ ինքը ոչինչ չի լսել, քանի որ գնդակոծման պահին քնած է եղել: «Միջադեպի մասին ես հետո իմացա օդաչուներից», նշել է նախարարը:

Իրաք կատարած ուղեւորության ժամանակ Թեւզաձեին ուղեկցում էր Վրաստանի պաշտպանության նախարարության ազգային գվարդիայի հրամանատար Կոբա Կոբալաձեն: Վերջինս երեկ Թբիլիսիում լրագրողներին հայտարարեց. «Գնդակոծությունն իրականացվում էր օդանավի ուղղությամբ, որն ստիպված մանեւրի դիմեց անվտանգ գոտում հայտնվելու համար»:

Թեւզաձեին ուղեկցած ամերիկացի սպան իր հերթին Թբիլիսիում ասել է, որ «ԱՄՆ ռազմաօդային ուժերի ուղղաթիռներն օգնության հասան եւ պատասխան կրակ բացեցին Վրաստանի պաշտպանության նախարարի օդանավը գնդակոծած կայանքների վրա»:

Դավիթ Թեւզաձեն մեկօրյա այցով Իրաք էր մեկնել վրացական խաղաղարար զորաբաժնի ծառայության պայմաններին ծանոթանալու: Իրաքում 2003 թվականից ծառայում են յոթ տասնյակ վրացիներ՝ հատուկջոկատայինների մի դասակ, ինչպես նաեւ զինվորական բժիշկներ եւ սակրավորներ:

Ատլանտայում հարյուրավոր սեւամորթներ սուլոցներով են դիմավորել Բուշին

Ատլանտա քաղաքում հարյուրավոր սեւամորթ ամերիկացիներ հինգշաբթի օրը բողոքի ցույց են արել եւ սուլոցներով դիմավորել նախագահ Ջորջ Բուշին, երբ նա ծաղկեպսակ էր դնում նշանավոր սեւամորթ իրավապաշտպան Մարտին Լյութեր Քինգի գերեզմանին:

Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ ցուցարարների ձեռքերին եղել են պաստառներ: Ահա դրանց մակագրություններից մի քանիսը՝ «Փողերը ծախսեցեք աշխատավարձին ու կրթությանը եւ ոչ թե պատերազմին», «Չարժե կեղծավոր ընդունել լուսանկարիչների առջեւ»:

Արարողության վայրի շուրջը կանգնեցված ավտոբուսների հետեւից ցուցարարները վանկարկում էին. «Բուշ, գնա՛ տուն» եւ «Խաղաղություն: Ո՛չ պատերազմին»: Արարողությունը տեղի էր ունենում աֆրոամերիկացիների ծննդյան տարեդարձի առթիվ: ԱՄՆ նախագահին ուղեկցում էին Քինգի այրին՝ Կորեթա Սքոթ Քինգը եւ քույրը՝ Քրիստին Քինգ Ֆերիսը: Ծաղկեպսակ դնելուց եւ մի քանի րոպե գլխահակ կանգնելուց հետո Բուշը հեռացել է հուշահամալիրից, ուշադրություն չդարձնելով ցուցարարների աղմուկին:

Սպիտակ տան մամլո քարտուղար Սքոթ Մաքլելանը հայտարարել է, թե նախագահը լավ ուզեցել է իր հարգանքն արտահայտել այն մարդու հանդեպ, որը վիթխարի դրական ազդեցություն է գործել արդի հասարակության վրա: Սակայն Ռոյթեր գործակալությունը հիշեցնում է, որ 2000 թ. նախագահական ընտրություններում Բուշի օգտին քվեարկել է աֆրոամերիկացիների ընդամենը 10 տոկոսը, ուստի նա պարտավոր է մեծ ջանքեր գործադրել 2004 թ. նոյեմբերյան ընտրություններից առաջ երկրի բնակչության այդ մասի շրջանում ժողովրդականություն ձեռք բերելու համար:

Գ. Ռ.

ԿԻՆՈ

ՓԱՐԱՋԱՆՈՎ ՀԱՎԱՏՈ ՀԱՆԳԱՆԱԿ

20-րդ դարի մեծ վարպետներից մեկի Սերգեյ Փարաջանովի ծննդյան 80-ամյակի առթիվ ներկայացվող այս ծաղկաքաղի համար հիմք են դարձել տարբեր տարիների նրա հարցազրույցները, որոնք հրապարակվել են բուլղարական, լեհական եւ ֆրանսիական մամուլում:

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ահա իրերի իմ ըմբռնումը. թող միշտ մաքուր օդ լինի, թող արդարություն տիրի: Այն բոլոր տանջանքներից, որոնցով անցել եմ եւ որոնք բնավ չեմ համարում անկում կամ ողբերգություն, ես դուրս եկա էլ ավելի արարչագործ դարձած, քան նախկինում, մի առաքելությամբ, որ նման է Քրիստոսի առաքելությանը:

ՈՐՄՆԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

Ես փնտրում եմ կյանքի որմնանկարները եւ ջանում գտնել դրանք:

ԿԻՆՈՆ

Այսօր ես համարում եմ, որ կինոն պետք է լինի «սկզբունքի արվեստ»:

ՎԵՐԻՆ ՁԱՅՆԱՆԻՇԸ

Ճշմարիտ ստեղծագործության ուժը թերեւս այն է, որ մի վերին ձայնանիշ է վերցված ու մինչեւ վերջ պահված: Երկար ժամանակ այդ ձայնանիշը ինձ չէր հաջողվում, թեեւ թվում էր, թե բավական է, որ մի անգամ փորձեմ, եւ դա կստացվի:

ԶԳԱՅԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ոչ մի գրական պատկեր զգայական նյութ չէ: Քեզ չեն հասնում խոտի տամկությունը, բորբոսի հոտը անտառում... Դեռ բերանիս է այն ջրի համը, որ ճչճչալով հորդում էր սոճու արմատների տակից: Ամեն կումն անելիս՝ սոճու փշերը ծակծկում էին շուրթերս... Լեռները, որ առաջ տեսնում էի կարծես հորիզոնին՝ մի գեղեցիկ ու սառնաշունչ «ընդհանուր պլանով», հանկարծ հայտնվեցին իրենց ամբողջ նախաստեղծ մերձությամբ... Սպիտակ ոչխարները դուրս են գալիս կարմիր թփուտներից, թավուտը լի է սեւ հապալասով: Անտառապատ բլրալանջերին կգտնես մոռացված զանգեր, փամփուշտի պարկուճներ, վառ փետուրներ, տեսակ-տեսակ հետքեր: Լեռների խոնավ բնահողին հետքերը երկար են մնում...

ՌԵԺԻՍՈՐԸ

Ես պատկանում եմ հանպատրաստից ստեղծագործող ռեժիսորների թվին, մի բան, որն այսօր կարող է հնացած հնչել:

ՅՆՈՐԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ

Եթե տվյալ տեսարանը, երկու դրվագների հնարավոր պլաստիկ շաղկապումը չտեսնեմ երազում, ընդհանրապես ձեռնամուխ չեմ լինի սցենարը գրելուն: Ես նման եմ համակարգչի: Ամբարում եմ թեմային վերաբերող տեղեկատվությունը: Եթե, օրինակ, այսօր պետք է ինչ-որ տեսարան պատկերացնեմ, շուռ եմ գալիս ու քնում: Առավոտյան արդեն կարող եմ գրել: Վերջերս ավելորդ ժամանակ քիչ եմ ունենում, եւ որեւէ բան գրելու համար ինձ անհրաժեշտ է ցերեկը գոնե կարճատեւ ննջել: Գուցե դա իսկական քուն չէ: Բայց, ամեն դեպքում, նաեւ խաբկանք չէ: Դժբախտաբար, այն բոլոր տեսարանները, որ պատվիրում եմ ինքս ինձ, հայտնվում են սեւ-սպիտակ գույնով:

ՊԱԹՈԼՈԳԻԱ

Ինձ համար դժվար է բացատրել, թե ինչպես են հղանում գույներն իմ ֆիլմերում: Դա, ավելի շուտ, կարծես հուզական հիմք ունի, կախված է կոնկրետ գաղափարից, որն ինձ գրավում է, հուշերից, որոնք հետապնդում են ինձ: Կարծում եմ, այս պահին մենք կինոյի զարգացման այն շրջանում ենք, երբ գունավոր պատկերը կարող է ընկալվել իբրեւ սեւ-սպիտակ: Ես, օրինակ, ձգտում եմ հենց այդ եղանակով համադրել գույները, որպեսզի դրանք սեւ-սպիտակ պատկերներ թվան: Բայց մյուս կողմից, սա էլ է հնարավոր այնպես հրամցնել, որ գունավոր կինոյի ազդեցություն գործի: Ձեզ չի՞ թվում, թե Պիկասոյի, Դյուրերի, Պիեռո դելլա Ֆրանչեսկայի չնաղ փորագրանկարները եւ հատկապես Պիրանեզիի «Հռոմի ավերակները» ասես գունավոր լինեն: Գույներն ընկալվում են ոչ թե որպես շարան, այլ իբրեւ զգացմունք... ինչպե՞ս կարելի է ասել... իբրեւ պաթոլոգիա: Խոսքն ինչ-որ ախտաբանության մասին չէ, այլ բոլորովին ուրիշ բանի, որը բացակայում է մեր ֆիլմերում: Դա պաթոլոգիա չէ բառիս բուն իմաստով, ոչ սեռական շեղում, ոչ էլ հոգեկան հիվանդի խանգարում: Դա անբացատրելի բան է, ինչպես անբացատրելի է որեւէ քաղաքի ճարտարապետությունը: Օրինակ, Ռոտերդամը պաթոլոգիա է հին ու նորի իր ապշեցուցիչ համակցությամբ:

ԳԵՂԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ես միշտ հակված եմ եղել գեղանկարչության կողմը եւ արդեն վաղուց եմ հաշտվել այն մտքի հետ, որ կադրն ընկալում եմ իբրեւ գեղանկարչական կտավ: Գիտեմ, իմ ռեժիսուրան դրսեւորվում է գեղանկարչության միջոցով, եւ դա երեւի նրա առաջին թուլությունն է եւ առաջին ուժը: Նկարահանելիս ես ավելի ու ավելի հաճախ եմ դիմում գեղանկարչական, քան թե գրական լուծումների: Եվ իմ կարծիքով, ամենամատչելին այն գրականությունն է, որն իր էությամբ կերպարանափոխված գեղանկարչություն է:

ԹՐԻ ՓԱՅԼԸ

Մենք ֆիլմեր ենք նկարում ամենքին հասկանալի կրքերի մասին եւ փորձում այդ կրքերը ներդնել խոսքերի, երաժշտության, ամեն մի շոշափելի բանի եւ, իհարկե, գույնի մեջ: Հենց այստեղ է, որ ես, իրոք, հենվում եմ գեղանկարչության վրա, որովհետեւ գեղանկարչությունը վաղուց, եւ այն էլ կատարելապես, յուրացրել է գույնի դրամատուրգիան, դրա յուրահատկությունների ամբողջությունը, արտահայտչական հնարավորությունները: Ինձ թվում է, որ գույնից հրաժարվելն այսօր նույնն է, թե ընդունես սեփական թուլությունդ: Ուղղակի անգունությունը, որոշ իմաստով, նշանակում է նաեւ փոխաբերական անգունություն: Մենք այսօր պետք է դասեր քաղենք այնպիսի վարպետներից, ինչպիսիք են Բրեյգելը, Արխիպովը, Նեստերովը, Կորինը, Լեժեն, Ռիվերան, պրիմիտիվիստները, որոնց գործերում գույնը ոչ միայն տրամադրություն է, լրացուցիչ հույզ, այլեւ բովանդակության մի մասը: Խոսքը, ըստ էության, արտահայտչական մի ամբողջ մշակույթի մասին է, որն անմտություն է համարել ինչ-որ պաճուճանք, պճնազարդում, որովհետեւ ինքնին բովանդակալից է ու իմաստալից:

Մի անգամ հիանալի դրվագ կարդացի Դելակրուայի կյանքից: Ոմն տիկին նրան նկարի սյուժե է առաջարկել. դուքս Վելինգթոնը, իշխան Մեթեռնիխի հետ առանձնացած, խոսում է: Տիկինը այդ տեսարանի ականատեսն էր եղել դեսպանատանը: Դելակրուան, գլուխ տալով, առարկել է. «Իսկական նկարչի համար դա կլինի մի կապույտ բիծ կարմիրի վրա»: Նույն Դելակրուան, երբ նրան հարցրել են, թե ինչ կնկարեր ռազմիկի ձեռքին, պատասխանել է. «Ես կուզենայի նկարել նրա թրի փայլը»: Ոչ թե թուրը, այլ թրի փայլը:

Բայց իրողությունն այն է, որ այնքան էլ դյուրին չէ նման բովանդակալից ձեւ գտնելը: Չէ՞ որ նկարիչը պետք է պատկերի ոչ միայն երկու տարբեր բիծ՝ կարմիր ու կապույտ, այլ երկու կոնկրետ, իրենց տեսակի մեջ եզակի բծեր, ոչ թե ուղղակի փայլ, այլ թրի փայլը: Անտարակույս, նա բոլորովին ուրիշ կերպ կպատկերի զենքի փողի, ապակու, ցողի փայլը: Մենք պետք է ինչ-որ բան քաղենք եւ այդ բծերից, եւ փայլից: Գլխավորը դա է: Իհարկե, ամենահեշտը թուր նկարելը կլիներ, կամ, ավելի ճիշտ, ընդօրինակելը, բայց ո՞վ կհավատա այդ թրին, նկարած թրին կամ նկարած զորավարներին:

ՄՈՒՆՋ ԱՐՎԵՍՏԸ

Ինձ հարցնում են, թե ինչու իմ ֆիլմերում մարդիկ միմյանց հետ չեն խոսում: Ճիշտ է, նրանք խուլուհամրերի տպավորություն են թողնում: Բայց դուք գիտեք, որ գեղանկարչության մեջ էլ մարդիկ նայում են ու ոչ թե զրուցում: Կրոնական որմնանկարներում կույս Մարիամը չի խոսում Քրիստոսի եւ ոչ էլ հրեշտակների հետ: Գեղանկարչությունը համր է, իմ ֆիլմերը՝ նույնպես: Կինոն առանձնահատուկ լեզու է, որն ունի իր գեղեցկությունը, քնքշանքը եւ ամենից առաջ՝ իր պաթոլոգիան:

ՆԿԱՐԻՉԸ

Այն օրը, երբ ինձ արգելեցին կինեմատոգրաֆիստ լինել, ես դարձա նկարիչ:

ՕՔՍՖՈՐԴԸ

Բանտից 800 նկար եւ 100 պատմվածք բերեցի: Կալանավայրից ազատվեցի այնպես, ինչպես ուրիշները Օքսֆորդն են ավարտում: Մի անգամ, Տարկովսկու հետ զրուցելիս, նրան ասացի. «Դու իմ մեծ բարեկամն ես, բայց քո արվեստում ինչ-որ բան պակաս է. դու գոնե մի տարի պիտի բանտ նստես: Եթե զգացել ես, թե ինչ են քաղցը, լվերը, չես կարող արեւը, կյանքը այլ կերպ չընկալել»:

ԱՐԺԵ ԴԻՏԵԼ

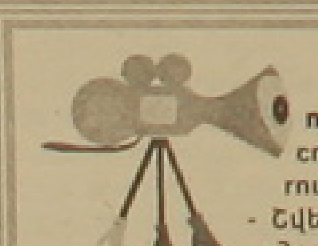

19 հունվարի, 24.00 Հ2

■ **«Երեք գույն. կապույտ»★★:** Ռեժիսոր՝ Քշիշտոֆ Կեսլյովսկի: Գլխավոր դերում՝ Ժյուլիետ Բինոշ: Ֆրանսիա - Շվեյցարիա - Լեհաստան, 1993: Հոգեւոր ճգնաժամից տոչորվող կնոջ դիմանկար:

21 հունվարի, 22.00 Հ1

■ **«Վարդի անունը»★:** Ռեժիսոր՝ Ժան-Ժակ Անո: Դերերում՝ Շոն Քոների, Ֆ. Մյուրեյ Աբրահամ, Քրիստիան Սլեյթեր: Ֆրանսիա - Մեծ Բրիտանիա, 1986:

Ումբերտո Էկոյի փիլիսոփայական դետեկտիվի էկրանացումն է, որի դեպքերը ծավալվում են միջնադարյան մենաստանում:

21 հունվարի, 00.10 Երեւան

■ **«Իմ գաղտնիքի ծաղիկը»★★★:** Ռեժիսոր՝ Պեդրո Ալմոդովար: Դերերում՝ Մարիսա Պարեդես, Չուս Լամպրեավե, Խոակին Կորտես, Ռոսսի Դե Պալմա: Իսպանիա - Ֆրանսիա, 1995:

Վիպասանուհի Լեոն նյարդային խանգարման եզրին է եւ նոր հենակետեր է փնտրում:

22 հունվարի, 22.00 Հ1

■ **«Խաղի կանոնները»★★★:** Ռեժիսոր՝ Ժան Ռենուար: Դերերում՝ Դալիո, Նորա Գրեգոր, Ռոլան Տուտեն, Ժ. Ռենուար: Ֆրանսիա, 1939:

Դասական գործ, որտեղ բարձր դասի հասարակությունը պատկերված է տրագիֆարսի շնչով:

22 հունվարի, 01.30 РОССИЯ

■ **«Թռչնակը»★★★:** Ռեժիսոր՝ Ալան Փարքեր: Դերերում՝ Մեթյու Մոդայն, Նիկոլաս Քեյջ: ԱՄՆ, 1984:

Ռոմանտիկ դրամա, որը Կաննի փառատոնում արժանացել է ժյուրիի Մեծ մրցանակին:

22 հունվարի, 00.05 Հայ TV

■ **«Գուդբայ, Լենին»★★:** Ռեժիսոր՝ Վոլֆգանգ Բեքեր: Դերերում՝ Դանիել Բրյուլ, Կատրին Զաս, Մարիա Սիմոն: Գերմանիա, 2002:

Կատակերգություն՝ Գերմանիայի վերամիավորման թեմայով:

22 հունվարի, 02.40 Հ1 Երեւան

■ **«Մարքիզ դը Սադի գրիչը»★:** Ռեժիսոր՝ Ֆիլիպ Քաուֆման: Դերերում՝ Ջեֆրի Ռաշ, Քեյթ Ուինսլեթ, Խոակին Ֆենիքս: ԱՄՆ, 2000:

Տխրահռչակ մարքիզը, հոգեբուժարանում փակված, շարունակում է մոլեգնել:

23 հունվարի, 22.40 Շողակաթ

■ **«Սեւ աչքեր»★★:** Ռեժիսոր՝ Նիկիտա Միխալկով: Դերերում՝ Մարչելլո Մաստրոյաննի, Ելենա Սաֆոնովա, Սիլվանա Մանգանո, Մարթա Քելեր: Իտալիա - ԽՍՀՄ, 1986:

Չեխովի «Շնիկով տիկինը» եւ այլ պատմվածքներից ներշնչված սիրային մելոդրամ:

24 հունվարի, 23.30 НТВ

■ **«Ալի»★:** Ռեժիսոր՝ Մայքլ Ման: Դերերում՝ Ուիլ Սմիթ, Ջոն Վոյթ: ԱՄՆ, 2001:

Կենսագրական ֆիլմ՝ նշանավոր բռնցքամարտիկ Մոհամեդ Ալիի մասին:

25 հունվարի, 22.00 Հ1

■ **«Սամուրայը»★★:** Ռեժիսոր՝ Ժան-Պիեռ Մելվիլ: Դերերում՝ Ալեն Դելոն, Ֆրանսուա Պերյե, Նատալի Դելոն: Ֆրանսիա, 1967:

«Թախծոտ մարդասպան» Ջեֆ Կոստելլոն ներկայանում է ռոմանտիկ հերոսի լուսապսակով:

Էջը պատրաստեց
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

Մեկնարկում է «Համագործակցության» գավաթի մրցաշարը

Այսօր Մոսկվայում մեկնարկում է ֆուտբոլի ԱՊՀ եւ բալթյան երկրների չեմպիոնների «Համագործակցության» գավաթի 12-րդ խաղարկությունը: Մրցաշարի անցկացման պատմության մեջ առաջին անգամ կազմակերպիչներին չի հաջողվել հովանավոր գտնել, ուստի մրցանակային հիմնադրամն այս անգամ բացակայում է: Կազմակերպչական բոլոր ծախսերը հոգացել է Ռուսաստանի Սպորտդեպարտամենտը: ...

Գավաթի մասնակից 16 թիմերը նախնական փուլում բաժանվել են 4 խմբի: ՀՀ չեմպիոն «Փյունիկն» ընդգրկվել է «C» խմբում, որտեղ նրա մրցակիցներն են Տալլինի «Ֆլորան», Կիեւի «Դինամոն» եւ Թուրքմենստանի չեմպիոն «Նիսան»: Մյուս խմբերի կազմերն այսպիսին են.

«A» խումբ. *ԲԿՄԱ (Ռուսաստան), «Պախտակոր» (Ուզբեկստան), «Գոմել» (Բելառուս), «Ռեգար-ՏադԱԶ» (Տաջիկստան):*

«B» խումբ. *«Սկոնտո» (Լատվիա), «Դինամո» Թբ. (Վրաստան), «Իրտիշ» (Ղազախստան), «Ժալգիրիս» Ակ Ալտին» (Ղրղզստան):*

«D» խումբ. *«Շերիֆ» (Մոլդովա), «Կաունաս» (Լիտվա), «Ղարաբաղ» (Ադրբեջան), Ռուսաստանի պատանեկան հավաքական:*

Նշենք, որ մրցաշարում ՌԴ չեմպիոն ԲԿՄԱ-ն հանդես է գալու փոխարինող կազմով: Դա հաշվի առնելով, Կիեւի «Դինամոն» էլ որոշել է Մոսկվա գործուղել ոչ հիմնական կազմը: Նախնական փուլում խմբերում 1-ին եւ 2-րդ տեղերը գրաված թիմերը պայքարը կշարունակեն քառորդ եզրափակիչում: ՀՀ վեցակի չեմպիոն Երեւանի «Փյունիկը» 6-րդ անգամ է մասնակցելու «Համագործակցության» գավաթին: Թիմն ամենամեծ հաջողությանը հասել է 1997 թ. հանդես գալով քառորդ եզրափակիչում: Ահա «Փյունիկի» ունեցած ելույթների համառոտ վիճակագրությունը:

1993 թ.

ՀՄԸՄ-«Բելառուս» Բելառուս՝ 0-2
ՀՄԸՄ-«Ռեգար-ՏադԱԶ» Տաջիկստան՝ 2-1
Հայկ Մարգարյան (43), Արսեն Ավետիսյան (75՝ 11 մ):
ՀՄԸՄ-«Նորմա» Էստոնիա՝ 3-3
Հայկ Մարգարյան (3), Գեղամ Հովհաննիսյան (10), Արսեն Ավետիսյան (35):

1996 թ.

«Փյունիկ»-«Կանս Օյլ» Ղրղզստան՝ 1-1
Ռոմիկ Խաչատրյան (6):
«Փյունիկ»-«Ելիմայ» Ղազախստան՝ 0-3
«Փյունիկ»-«Սպարտակ-Ալանիա» Ռուս.՝ 0-4

1997 թ.

«Փյունիկ»-«Կարեդա» Լիտվա՝ 2-2
Հարություն Վարդանյան (14), Վարդան Խաչատրյան (30):
«Փյունիկ»-«Մետալուրգ» Ղրղզստան՝ 4-0
Արսեն Ավետիսյան (1, 31, 81),
Վարդան Մինասյան (39՝ 11 մ):
«Փյունիկ»-«Դինամո» Կիեւ, Ուկրաինա՝ 0-2
1/4 «Փյունիկ»-«Սպարտակ» Մ., Ռուսաստան՝ 0-3

2002 թ.

«Փյունիկ»-«Շերիֆ» Մոլդովա՝ 0-3
«Փյունիկ»-«Նեֆչի» Ուզբեկստան՝ 3-0

Նշիայ Մալայ (43), Վարազդատ Ավետիսյան (48, 75):
«Փյունիկ»-«Սպարտակ» Մ., Ռուսաստան՝ 2-6
Արման Քարամյան (18), Նշիայ Մալայ (90):

2003 թ.

«Փյունիկ»-«Սկոնտո» Լատվիա՝ 1-2
Վարդան Մինասյան (75՝ 11 մ):
«Փյունիկ»-«Ռեգար-ՏադԱԶ» Տաջիկստան՝ 1-3
Էդգար Մանուչարյան (52):
«Փյունիկ»-ԲԱՏԷ Բելառուս՝ 1-1
Էդգար Մանուչարյան (15):

Այսօր «Փյունիկը» «Ֆլորայի» հետ հանդիպումով կմեկնարկի մոսկովյան մրցաշարում: Վաղը մեր ֆուտբոլիստները կմրցեն Կեւի «Դինամոյի» հետ, իսկ հունվարի 20-ին ուժերը կչափեն «Նիսայի» հետ:

Ներկայացնում ենք նախնական փուլի խաղացանկը (խաղերի սկիզբը նշված է Երեւանի ժամանակով):

Խաղացանկ

Հունվարի 17-ին

ԲԿՄԱ-«Գոմել»	20:00
«Ռեգար-ՏադԱԶ»-«Պախտակոր»	20:00
«Սկոնտո»-«Իրտիշ»	16:00
«Ժալգիրիս Ակ Ալտին»-«Դինամո» Թբ.	16:00
«Դինամո» Կ.-«Նիսա»	18:00
«Ֆլորա»-«Փյունիկ»	18:00
«Շերիֆ»-Կաունաս»	14:00
«Ղարաբաղ»-Ռուս. պատ. հավ.	14:00

Հունվարի 18-ին

«Պախտակոր»-ԲԿՄԱ	20:00
«Գոմել»-«Ռեգար-ՏադԱԶ»	20:00
«Դինամո» Թբ.-«Սկոնտո»	16:00
«Իրտիշ»-«Ժալգիրիս Ակ Ալտին»	16:00
«Փյունիկ»-«Դինամո» Կ.	18:00
«Նիսա»-«Ֆլորա»	18:00
«Ղարաբաղ»-«Շերիֆ»	14:00
Ռուս. պատ. հավ.-«Կաունաս»	14:00

Հունվարի 20-ին

ԲԿՄԱ-«Ռեգար-ՏադԱԶ»	20:00
«Գոմել»-«Պախտակոր»	20:00
«Իրտիշ»-«Դինամո» Թբ.	16:00
«Սկոնտո»-«Ժալգիրիս Ակ Ալտին»	16:00
«Ֆլորա»-«Դինամո» Կ.	18:00
«Փյունիկ»-«Նիսա»	18:00
«Կաունաս»-«Ղարաբաղ»	14:00
«Շերիֆ»-Ռուս. պատ. հավ.	14:00

Կարեն Օհանյանը մարզվում է «Սպարտակ-Ալանիայում»

Ինչպես տեղեկացրել էինք, առաջնության ավարտից հետո Մոսկվայի «Տորպեդո-Մետալուրգի» մի խումբ ֆուտբոլիստների հետ տրանսֆերի էր հանվել նաեւ հայազգի երիտասարդ հարձակվող Կարեն Օհանյանը: Նոր մրցաշրջանում Օհանյանը հավանաբար հանդես կգա Վլադիկավկազի «Սպարտակ-Ալանիայում»: Վերջինիս կազմում նա մեկնել է Թուրքիա ուսումնամարզական հավաքի: Թիմի կազմում մարզումներին մասնակցում է նաեւ ՀՀ հավաքականի կիսապաշտպան Ալբերտ Սարգսյանը, որը դեռեւս նոր պայմանագիր չի կնքել: Ի դեպ, օրերս թիմի ղեկը ստանձնել է ֆրանսիացի մարզիչ Ռոլան Կուրբիսը, որը երկամյա պայմանագիր է կնքել ակումբի հետ: Մարզչական աշխատանքում Կուրբիսին կօգնի սերբ մասնագետ Դրագան Ցվետկովիչը: Նա մի քանի մրցաշրջան եղել է Կուրբիսի օգնականը, իսկ վերջին տարիներին գլխավորում էր գործող դիվիզիոնում հանդես եկող «Թուլոնը»: Թիմում իր աշխատանքը կշարունակի նաեւ նախկին գլխավոր մարզիչ Բախվա Թեդեևը:

Ծնունդով մարսելցի Կուրբիսը 1972-86 թթ. խաղացել է ֆրանսիական «Մարսել», «Այաչո», «Մոտ», «Մոնակո» եւ «Թուլոն» թիմերում, ինչպես նաեւ հունական «Օլիմպիակոսում»: Նա Ֆրանսիայի կրկնակի չեմպիոն է, Ֆրանսիայի եւ Հունաստանի գավաթակիր: Մարզչական 17-ամյա գործունեության ընթացքում մարզել է 9 թիմ: Նրա գլխավորությամբ 1999 թ. «Մարսելը» հասել է մինչեւ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի եզրափակիչ: Անցյալ տարվա հունիսից գլխավորում էր Սաուդյան Արաբիայի «Ալ Վեհդան»: Կուրբիսն օտարերկրացի 7-րդ մարզիչն է, որ ներկայումս գլխավորում է Ռուսաստանի պրեմիեր-լիգայի մասնակից թիմը:

Առաջատարների շարքում նեղվածք է

Վեյք Ան Զեե քաղաքում ընթացող շախմատի միջազգային մրցաշարի 5-րդ տուրում միայն երկու պարտիա արդյունավետ ելք ունեցավ: Դրանցից մեկում Վլադիմիր Հակոբյանը հաղթեց Իվան Սոկոլովին: Վերջինս մրցաշարում առաջին պարտությունը կրեց: Իր օգտին հաղթական միավոր գրանցեց նաեւ Յան Թիմմանը: Նա պարտության մատնեց Բոլոգանին՝ տանելով անդրանիկ հաղթանակը: Տուրի մյուս 5 պարտիաներում կողմերը խաղաղ դաշն կնքեցին: Ոչ-ոքի ավարտվեցին վան Վելի-Թոփալով, Ավիրլեր-Անանդ, Շիրով-Կրամնիկ, Ժան Ժոռն-Բարեեւ, Լեկո-Ադամս պարտիաները:

5 տուրից հետո մրցաշարային աղյուսակը 3-ական միավորով գլխավորում են Թոփալովը, Կրամնիկը, Անանդը եւ Ադամսը: Հակոբյանի հաշվին գրանցված է 2,5 միավոր:

Առաջընթաց չկա

ՖԻՖԱ-ն հրապարակել է ֆուտբոլի ազգային հավաքականների վարկանիշային հերթական ցուցակը հունվարի դրությամբ: Հայաստանի ազգային հավաքականը, որը, բնականաբար, վերջին մեկ ամսում ոչ մի խաղ չի անցկացրել, 407 միավորով 112-113-րդ տեղերն է բաժանում Գաբոնի ընտրանու հետ: Հիշեցնենք, որ նախորդ ցուցակում Հայաստանի հավաքականը 113-րդ տեղում էր:

Ընտրական մրցաշարում Հայաստանի հավաքականի մրցակիցներից լավագույն տասնյակում են Հոլանդիայի (4-րդ տեղ) եւ Չեխիայի (6-րդ տեղ) ընտրանիները: Ռումինիայի հավաքականը 652 միավորով 27-րդ տեղում է: Բավական բարձր տեղ է զբաղեցնում Ֆինլանդիայի հավաքականը (40-րդ հորիզոնական): 100 լավագույնների թվում է նաեւ Մակեդոնիայի ընտրանին (92-րդ տեղ): Մեր մրցակիցներից ամենացածր վարկանիշն ունի Անդորրայի հավաքականը (147-րդ տեղ):

Նախորդ ամսվա համեմատ անփոփոխ է մնացել լավագույն տասնյակը: Դա պայմանավորված է նրանով, որ ծննդյան այս ամիսներին ազգային հավաքականները խաղեր չեն անցկացրել: Ահա լավագույն տասնյակի ցուցանիշները.

1.	Բրազիլիա	848
2.	Ֆրանսիա	826
3.	Իսպանիա	798
4.	Հոլանդիա	752
5.	Արգենտինա	744
6.	Չեխիա	742
7.	Մեքսիկա	740
8.	Անգլիա	738
9.	Թուրքիա	738
10.	Իտալիա	733

Բրիտանացի լավագույն մարզիչները

Լոնդոնի «Times» թերթի հարցման արդյունքներով բրիտանական ֆուտբոլի բոլոր ժամանակների լավագույն մարզիչ է ճանաչվել Լոնդոնի «Արսենալի» նախկին գլխավոր մարզիչ Հերբերտ Չեփմենը: Նա մահացել է 1934 թ. 55 տարեկանում: Մարզչական իր գործունեության ընթացքում նրա գլխավորած թիմերը («Հադերսֆիլդ Թաուն» եւ «Արսենալ») բազմիցս նվաճել են Անգլիայի չեմպիոնի եւ գավաթակրի տիտղոսները: Նրա հիշատակը հավերժացնելու համար «Արսենալի» մարզադաշտի մուտքի մոտ կանգնեցվել է անվանի մարզչի բրոնզե կիսանդրին: Հարցման արդյունքներով 2-րդ եւ 3-րդ տեղերը զբաղեցրել են Ջոկ Սթեյնը («Սելթիկ», 1965-78 թթ.) եւ Մեթ Բասբին («Մանչեսթր յունայթեդ», 1945-69 թթ.): Հետաքրքրական է, որ գործող մարզիչներից լավագույն տասնյակում տեղ է զբաղեցրել միայն «Մանչեսթր յունայթեդի» գլխավոր մարզիչ Ալեքս Ֆերգյուսոնը (9-րդ տեղ):

«ՆԱՄԱԿԱՆԻՇ» ՓԲԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՄՐՑՈՒՅԹ

«Նամականիշ» ՓԲԸ հայտարարում է 2004 թ. փոստային նամականիշերի նախագծման (դիզայնի) մրցույթ հետեւյալ թեմաներով.

1. EUROPA 2004. Արձակուրդ
2. Հայաստանի բուսական եւ կենդանական աշխարհ. միջատներ
3. Արմեն Տիգրանյանի ծննդյան 125-ամյակը
4. Միքայել Նալբանդյանի ծննդյան 175-ամյակը
5. Մուրացանի ծննդյան 150-ամյակը
6. Հայաստանի գիտությունը եւ տեխնիկան
7. XXVIII Օլիմպիական խաղեր
8. Ռուսական արվեստ
9. Ֆուտբոլի համաշխարհային ֆեդերացիայի 100-ամյակը

Մրցույթին մասնակցողները կարող են ծանոթանալ պայմաններին Մաշտոցի 43 հասցեով, հեռ.՝ 56-93-34, աշխատանքային օրերին՝ ժամը 15.00-18.00, իսկ աշխատանքները ներկայացնել «Նամականիշ» ՓԲԸ, ք. Երեւան, Սարյանի 22 կամ Մաշտոցի 43 հասցեներով մինչեւ 2004 թ. փետրվարի 1-ը, ժամը 17.00:

FULBRIGHT AMERICAN STUDIES INSTITUTES 2004

The Bureau of Educational and Cultural Affairs (ECA) of the U.S. Department of State and the United States Embassy to Armenia are pleased to announce the Fulbright American Studies Institute Program 2004. The program is designed as a rigorous six-week faculty level seminar for multinational groups of professionals (see eligibility criteria below). This year SIX institute programs are offered:

1. Contemporary American Literature
2. American Civilization
3. U.S. Foreign Policy: Foundations and Formulation
4. U.S. Political Economy and the Global Economic System
5. Religion in the U.S.: Pluralism and Public Presence
6. Fulbright American Studies Institute for Secondary Educators

Eligibility: Applicants should be university faculty including teachers, trainers, department chairs, curriculum developers, textbook writers, scholars as well as secondary school educators. Good knowledge of English is required as the seminars are conducted in English.

Program Funding: The U.S. Government will cover all institute costs, i.e. international travel and allowances; domestic travel and ground transportation; book, cultural, mailing and incidental allowances; admissions; housing and subsistence.

APPLICATIONS SHOULD BE RETURNED TO THE US EMBASSY TO ARMENIA NO LATER THAN MONDAY, FEBRUARY 9, 2004.

Application forms are available at the U.S. Embassy or can be downloaded from the U.S. Embassy website www.usa.am/announcements.html.

A short description of the program is posted on the Embassy notice board. For detailed information about the program, please contact Ms. Hasmik Mikayelyan at the Public Affairs Section of the U.S. Embassy to Armenia; e-mail: amerstudies@usa.am and/or amerstudies@yahoo.com; phone: 526-870; address: Baghramian Street 18, Yerevan.

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

մրցութային կարգով ոչ լրիվ դրույքով աշխատանքի է հրավիրում հավաքարարի՝ ընտրի հարակից տարածքը եւ դրսի աստիճանները մաքրելու համար:

Ցանկացողները կարող են դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին մինչեւ ս.թ. հունվարի 27-ը, ժամը 17:45-ը, հետեւյալ հասցեով՝ Մարշալ Բաղրամյան 40 պող., 50ա սենյակ:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Նոյյան տապան» լրատվական վերլուծական կենտրոնին շտապ անհրաժեշտ է բարձր որակավորում ունեցող, փորձառու համակարգչային դիզայներ-ձեւավորողներ, էլեկտրոնային ճարտարագետներ (համակարգչի իմացությամբ), անգլերեն լեզվի թարգմանիչներ:

Ընդունելությունը կատարվում է մրցութային կարգով:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 56-19-05, (09) 49-61-17 կամ այցելել Երեւան, Իսահակյան 28, 1-ին հարկ, «Նոյյան տապան» լրատվական վերլուծական կենտրոն: Դիմել Նինա Ռոստոմյանին:

«ԻՆՆԱ-Գրուպ» ՍՊԸ ռիէլտորական ընկերությունը Երեւանի «Սդամանդ» աճուրդահումային բորսայի հարթակում աճուրդային վաճառքի է ներկայացնում

«Անդրոն» ԿԷԳԴԻ ՓԲԸ-ի գույքը, այդ թվում՝

- Արտադրական տարածք (մակ.՝ 1579.2 քմ)

Մեկնարկային գինը՝ 6.316.800 դրամ

Հասցե՝ ք. Երեւան, Մանանդյան փ. 33

Աճուրդի փուլերը՝ դասական եղանակով ս. թ. հունվարի 28-ից յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժ. 13:00, ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 6/1 հասցեով: Տեղեկությունների համար դիմել «ԻՆՆԱ-Գրուպ» ընկերություն:

Հեռ.՝ 58-12-42 կամ 56-31-15, 56-48-83:

PTP

E&E Regoinal Participant Training Program

Armenia West NIS Europe Russia
Caucasus Central Asian Republics

Performance Improvement - Technical Support - Participant Training - Grants - Partnerships

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կրթության զարգացման ակադեմիան (AED) ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) նախաձեռնությամբ եւ ֆինանսական աջակցությամբ իրականացնում է շինարարական մասնագիտություն ունեցող աշխատուժի մասնագիտական ունակությունների բարելավմանն ուղղված վերապատրաստման ծրագիր: Ծրագրի նպատակն է հարստացնել մասնակիցների գիտելիքներն ու հմտությունները, ինչը նրանց հնարավորություն կտա ծեռք բերել համապատասխան որակավորում՝ հետագայում Հայաստանում գործող միջազգային եւ տեղական շինարարական կազմակերպություններում աշխատելու համար:

Ծրագրին մասնակցելու համար հարկավոր է սույն թվականի հունվարի 19-ից մինչեւ 30-ը ներկայանալ Երեւանի «ՀՀ զբաղվածության ծառայություն» գործակալության տարածքային կենտրոններ եւ լրացնել դիմումներ: Դիմումներն այնուհետեւ կներկայացվեն AED հայաստանյան գրասենյակ:

Մրցութային կարգով ընտրված անձինք կմասնակցեն 2-3 շաբաթյա վերապատրաստման դասընթացներին հետեւյալ մասնագիտությունների գծով.

- աղաղծագործ
- գաջագործ-ծեփագործ
- էլեկտրիկ
- ներկարար-պաստառապատող
- սալիկապատող
- փականագործ-սանտեխնիկ
- մեխանիկ /օդափոխիչ եւ այլ տեխնիկա տեղադրող/

Դասընթացները կանցկացնեն ԱՄՆ-ից ժամանած փորձագետները: Նախապատվություն կտրվի տվյալ մասնագիտությամբ աշխատանքային փորձ ունեցող, զբաղվածության տարածքային կենտրոններում հաշվառված աշխատանք փնտրող անձանց:

Վերապատրաստումն ավարտած եւ քննությունն անցած մասնակիցները կստանան վճարովի փորձաշրջան անցնելու հնարավորություն Երեւանում կառուցվող ԱՄՆ-ի դեսպանատան համալիրում, որը հաջողությամբ ավարտելու դեպքում կստանան նաեւ աշխատանքի առաջարկ:

AED

Academy for Educational Development

United Nations Development Programme

UN DP

Vacancy Announcement

The United Nations Development Programme in Armenia announces opening for the following position:

Post title: Country Economist (NOB).

The incumbent under direct supervision of UNDP Resident Representative will be responsible for the following issues: regularly track economic data, undertake periodic analyses of economic and development issues and produce relevant reports aimed at promoting equitable economic growth and human development; advocate for the Millennium Development Goals, Human Development and equitable economic growth by participating in relevant forums, conferences and trainings; manage the production and launch of economic reports, including White papers and National Human Development Reports; provide high quality economic input to all relevant UNDP programmes and projects and ensure that UNDP programmes are in line with national policies and priorities; provide capacity building support in economic management to public institutions; assist the efforts of the Government and UNDP to mobilize resources by preparing documentation for donor and consultative meetings; facilitate policy dialogue on economic issues with the Government, private sector, civil society and donors; contribute to sub-regional, regional and inter-agency initiatives related to development issues.

Duration: 3 months initial.

Qualifications:

Education: Minimum Masters Degree in Economics.

Experience: Minimum five years relevant experience at the national level. Some experience in managing development projects and programmes. Extensive experience in research and policy-level analysis. Proven management skills, superior analytical and problem solving abilities and strong communication and leadership abilities. Experience in team management.

Computer Skills: Proficiency in the usage of computers and office software package (MS Word, Excel, Power Point and advanced programmes for statistical analysis of data) and competency in the handling of web based management systems.

Languages: Fluent in English and Armenian. Knowledge of Russian is an asset.

Applications can be submitted through http://oc.undp.am site (vacancies announcements) or delivered hard copies to the UN House Security Desk (14 K. Liebknecht St.), to the attention of Ms. Naira Olkinyan.

Full post profile is available at http://oc.undp.am (vacancies).

A complete application form should consist of:

A letter of motivation (in English);

A full CV accompanied by a recent identity photograph;

Copies of diploma(s).

Deadline: 24 January 2004, 17:00.

Only short listed applicants will be contacted.

ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կենտրոնական Բանկի մամուլի ծառայությունը հրապարակում է ֆինանսական շուկայում ԿԲ գործառնությունների տոկոսադրույքների սահմանման վերաբերյալ ԿԲ խորհրդի դեկտեմբերի 29-ի նիստում ընդունված որոշման հիմնավորումը: «2003 թ. դեկտեմբերի 12-25-ն ընկած ժամանակահատվածում մակրոտնտեսական իրավիճակը եւ ֆինանսական շուկայի միտումները հետեւյալն էին.

<u>Մակրոտնտեսական իրավիճակ</u>: Ըստ ԿԲ դիտարկումների, նշված ժամանակահատվածում գրանցվել է 1 տոկոս սղաճ՝ նախորդ ժամանակահատվածի 3.8 տոկոս սղաճի պարագայում: Բյուջեի միջին օրական հարկային եկամուտները կազմել են 1 մլրդ 42 մլն դրամ:

Դրամավարկային քաղաքականություն: Այդ ժամանակահատվածում փողի բազան աճել է 9 մլրդ 293 մլն դրամով՝ ծրագրված 12 մլրդ 122 մլն դրամ աճի փոխարեն: Փողի բազայի աճն ուղեկցվել է ԶԱԱ-ի 15 մլրդ 630 մլն դրամ աճով եւ ԶՆԱ-ի 6 մլրդ 337 մլն դրամ նվազմամբ՝ ծրագրված համապատասխանաբար 15 մլրդ 934 մլն դրամ աճի եւ 3 մլրդ 812 մլն դրամ նվազման պարագայում:

ԶՆԱ-ի շեղումը պայմանավորված է կառավարության գանձապետական միասնական հաշվի մնացորդի 12 մլրդ 323 մլն դրամ կուտակմամբ՝ ծրագրված 9 մլրդ 498 մլն դրամի դիմաց, ինչպես նաեւ կառավարության դեպոզիտները նվազել են 2 մլրդ 905 մլն դրամով՝ 2 մլրդ 163 մլն դրամ նվազման փոխարեն, պայմանավորված «Լինսի» հիմնադրամի վարկային հաշվից դրամաշնորհային հաշվին գումարների փոխանցմամբ: Բանկերի պարտավորությունների 3 մլրդ 353 մլն դրամ աճը պայմանավորված է մշտական հնարավորության գործիքի ակտիվացմամբ՝ 3 մլրդ 750 մլն ավանդի մարման դիմաց կնքվել է 1 մլրդ 600 մլն դրամի գործարք, նախկինում կնքված հակադարձ ռեպո եւ սվոպ գործիքների մարումներով, ինչպես նաեւ առեւտրային բանկերին է փոխանցվել 300 մլն դրամնի KfW վարկի հերթական մասնաբաժինը:

Դեկտեմբերի 19-ին նախորդած շաբաթվա ընթացքում փողի զանգվածն (առանց կուտակված տոկոսների) աճել է 795 մլն դրամով եւ կազմել 219 մլրդ 744 մլն դրամ: Շրջանառության մեջ եղած կանխիկն աճել է 2 մլրդ 590 մլն դրամով, իսկ ավանդները նվազել են 1 մլրդ 794 մլն դրամով: Ցպահանջ արտարժութային ավանդներն աճել են 20 մլն դրամով, իսկ ցպահանջ դրամային ավանդները նվազել են 1 մլրդ 45 մլն դրամով: Ժամկետային արտարժութային ավանդներն աճել են 81 մլն դրամով եւ կազմել 47 մլրդ 75 մլն դրամ: Պայմանավորված վերոգրյալով՝ դրամային զանգվածն աճել է 693 մլն դրամով եւ դեկտեմբերի 19-ին կազմել 125 մլրդ 659 մլն դրամ:

<u>Ֆինանսական շուկայի միտումները</u>: Հաշվետու ժամանակաշրջանում թղթակցային հաշիվների միջին մակարդակը կազմել է 17,220 մլն դրամ, իսկ պարտադիր պահուստավորումը՝ 12,680 մլն դրամ:

Ներքին արժութային շուկայում ՊՊ առաջնային եւ երկրորդային շուկաներում դիտվել են հետեւյալ միտումները:

<u>Ներքին արժութային շուկա</u>: Վերոհիշյալ ժամանակահատվածում ԿԲ-ն վաճառել է 259 հազար ԱՄՆ դոլար՝ 570.27 դրամ փոխարժեքով:

Միջբանկային շուկայում գործառնությունների համախառն ծավալը կազմել է 84.4 մլն ԱՄՆ դոլար, որից 45.7 մլն ԱՄՆ դոլարի առք եւ 38.7 մլն ԱՄՆ դոլարի վաճառք՝ համապատասխանաբար 564.27 եւ 565.60 դրամ միջին կշռված փոխարժեքներով:

Նշված ժամանակահատվածում արտարժույթի շուկայում ձեւավորված ՀՀ դրամի փոխարժեքն ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ արժեքավորվել է 0,94 տոկոսով՝ 567.34 դրամից 1 ԱՄՆ դոլարի դիմաց հասնելով մինչեւ 562 դրամի:

ՊՊ առաջնային շուկա: Տեղի է ունեցել ՊԿՊ-երի 2 թողարկում: Տեղաբաշխվել են 50 եւ 40 շաբաթյա պարտատոմսեր՝ 1 մլրդ 200 մլն դրամ ընդհանուր ծավալով: 50 շաբաթյա ՊԿՊ-երի նկատմամբ պահանջարկը կազմել է 2 մլրդ 184 մլն դրամ (364 տոկոս) եւ ձեւավորվել է 9,71 տոկոս եկամտաբերություն: Իսկ 40-շաբաթյա ՊԿՊ-երի նկատմամբ պահանջարկը կազմել է 1 մլրդ 632 մլն դրամ (272 տոկոս) եւ ձեւավորվել է 9.34 տոկոս եկամտաբերություն:

<u>ՊՊ երկրորդային շուկա</u>: Իրականացվել է 757 մլն դրամի գործարք՝ 9.50 տոկոս միջին կշռված եկամտաբերությամբ: Առաջին շաբաթվա ընթացքում իրականացվել է 437 մլն դրամի գործարք՝ 9.69 տոկոսով, երկրորդ շաբաթվա ընթացքում՝ 320 մլն դրամի գործարք՝ 9.23 տոկոսով:

<u>Միջբանկային ռեպո գործառնություններ</u>: Իրականացված ռեպո գործառնությունների ծավալը կազմել է 3 մլրդ 814 մլն դրամ՝ 6.75 տոկոս միջին կշռված տոկոսադրույքով: Առաջին շաբաթվա ընթացքում իրականացվել է 1 մլրդ 603 մլն դրամ ծավալով ռեպո գործարք՝ 6.93 տոկոսով, երկրորդ շաբաթվա ընթացքում՝ 2 մլրդ 211 մլն դրամ ծավալով գործարք՝ 6.62 տոկոսով:

Հաջորդ երկշաբաթյա ժամանակահատվածի ծրագրավորում: 2003 թ. դեկտեմբերի 26-ից 2004 թ. հունվարի 8-ն ընկած ժամանակահատվածում ԿԲ ԶԱԱ-ի ցուցանիշը, ծրագրավորման համաձայն, կաճի 1 մլրդ 150 մլն դրամով: Այս երկշաբաթում մարվելու են նախկինում կնքված 1 մլրդ 48 մլն դրամի արժութային սվոպ գործառնությունները, կառավարության սեփականաշնորհման հաշվից ծախսվելու է 214 մլն դրամ եւ իրականացվելու է 141 մլն դրամի արտաքին պարտքի տոկոսագումարների վճարում:

Կառավարության զուտ պարտավորությունների ցուցանիշը կաճի 3 մլրդ 736 մլն դրամով՝ պայմանավորված կենտրոնական գանձապետարանի միասնական հաշվի մնացորդից 18 մլրդ 436 դրամի ծախսումով եւ կառավարության դեպոզիտների 14 մլրդ 700 մլն դրամի աճով: Զուտ այլ ակտիվները կաճեն 685 մլն դրամով՝ պայմանավորված հիմնականում արժութային սվոպի մարմամբ եւ ԿԲ-ի կողմից իրականացվելիք ծախսումներով: Բանկերի պարտավորությունները կաճեն 1 մլրդ 448 մլն դրամով՝ ի հաշիվ 400 մլն դրամի ավանդների եւ արժութային սվոպի մարումների: Արդյունքում այդ ցուցանիշը ժամանակաշրջանի վերջում կկազմի 8 մլրդ 700 մլն դրամ: Վերոհիշյալ փոփոխությունները կհանգեցնեն ԶՆԱ-ի 5 մլրդ 869 մլն դրամով աճի: Արդյունքում փողի բազան կաճի 7 մլրդ 19 մլն դրամով եւ կկազմի 120 մլրդ 14 մլն դրամ:

Ելնելով դրամային շուկաներում ձեւավորված տոկոսադրույքներից եւ ԿԲ տոկոսադրույքները շուկայական տոկոսադրույքներին համապատասխանեցնելու հանգամանքից՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհուրդը որոշեց իջեցնել ռեպո համաձայնագրերի եւ ԿԲ կողմից ներգրավվող ավանդների տոկոսադրույքները՝ սահմանելով համապատասխանաբար 7 տոկոս եւ 3.5 տոկոս, իսկ լոմբարդային վարկերի տոկոսադրույքը թողնել անփոփոխ՝ 20 տոկոս:

ՀՀ ԿԲ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 16. 01. 2004 Գինը՝ 100 դրամ